

EK-64

ANKARA 2. FİKRÎ VE SINAÎ HAKLAR HUKUK MAHKEMESİNİN 12 TEMMUZ 2017 TARİH VE E.2012/49, K.2017/292 SAYILI GEREKÇELİ KARARI

Ankara 2. Fikrî ve Sinaî Haklar Hukuk Mahkemesinin 12 Temmuz 2017 tarih ve E.2012/49, K.2017/292 sayılı gerekçeli kararı, A4 boyutunda 293 sayfa uzunluğunda oldukça uzun bir karardır. Kararın 10 ile 254'üncü sayfaları arasında usûlsüz alıntı iddialarının karşılaştırılmalı olarak incelendiği tablolar vardır. Kararda bu tablolar, A4 kağıdında yatay olarak verilmiştir.

Karar UYAP'ta *.udf* veya *.doc* formatında değil, *.tiff* formatında, yani resim olarak yüklüdür. Bende asıl kararın bir de fotokopisi vardır. Gerek UYAP'taki *.tiff* formatındaki belgeyi, gerekse kâğıt fotokopiyi *word* belgesi haline dönüştüremedim. Dolayısıyla kararın, kitap formatında yeni bir sayfa düzenini yapmam mümkün olmamıştır.

Buraya Ankara 2. Fikrî ve Sinaî Haklar Hukuk Mahkemesinin 12 Temmuz 2017 Tarih ve E.2012/49, K.2017/292 sayılı gerekçeli kararının ana metni ve hüküm kısmını olduğu gibi aldım. Usûlsüz alıntı örneklerinin tartışıldığı toplam 104 adet tablodan ise sadece 15 adet tabloyu aldım (Örnek 20, 25, 28, 31, 96, 104, 148, 155, 180, 181, 211, 236, 248, 264, 271). Bu örnekleri seçmemen sebebi, kitabın yukarıdaki bölümlerinde bu örneklerin zikredilmesi ve bu örneklerden alıntılar yapılmasıdır. Arzu edenler, buraya bakarak, bu örneklerle ilişkin ilk derece mahkemesinin ne karar verdiğini görebilsinler istedim. Bütün tabloların buraya alınmamasının sebebi ise şudur. Tablolar 244 sayfa uzunluğundadır. 244 sayfa bu hacimdeki kitap için fazla uzundur. Ayrıca belirteyim ki, tablolar A4 boyutunda ve yatay olarak verilmiştir. Tablolar fevkâlâde düzensizdir. Keza neredeyse bütün tablolarda gerek UYAP'taki *tiff* formatındaki belgede, gerekse bizdeki asıl kararın fotokopisinde çarpıklık vardır. Tabloları kitap boyutunda ve düzgün bir şekilde vermek için çok uğraştım.

Bu nedenlerden dolayı bu kararı, bu kitapta tam metin olarak yayınlamıyorum. Arzu edenler kararın tam metnine,

- <http://www.idare.gen.tr/gozler-caglayan-2017-292-karar.htm>
- <http://www.idare.gen.tr/gozler-caglayan-2017-292-karar.pdf>
- <http://www.idare.gen.tr/gozler-caglayan-2017-292-karar.tif>

linklerinden ulaşabilirler.

T.C.
ANKARA
2.FİKRÎ VE SINAÎ HAKLAR
HUKUK MAHKEMESİ

KARAR

Esas No : 2012/49
Karar No : 2017/292

Hâkim : Fethi MERDİVAN 32863
Kâtip : Ümran SEZGİN 104375

Davacı : KEMAL GÖZLER

Vekili : Av.Fahrettin KAYHAN

Davalılar : 1-RAMAZAN ÇAĞLAYAN

2-SEÇKİN YAYINCILIK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

Her İki Davalı

Vekili : Av.Mehmet Kaan KOÇALI

Dava : Eserden Usulsüz Alıntı Sebebiyle Maddi ve Manevi
Tazminatın Tahsili ile Tecavüzün Tespit ve Refi.

Dava Tarihi : 14.03.2012

Karar Tarihi : 12.07.2017

Davacı vekili tarafından davalılar aleyhine açılan Eserden Usulsüz Alıntı Sebebiyle Maddi ve Manevi Tazminatın Tahsili ile Tecavüzün Tespit ve Refi istemli davanın mahkememizde yapılan açık yargılaması sonunda;

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ :

Davacı vekili dilekçeleriyle özetle; müvekkilinin "İDARE HUKUKU" isimli iki ciltten oluşan Bursa 2003 tarihli Ekin Kitapevinin yayımladığı "İDARE HUKUKU" isimli eserin sahibi olduğunu, davalının da Ankara 2011 tarihli "İDARİ YARGILAMA HUKUKU" isimli Seçkin Yayıncılık Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi'nden çıkan eserin sahibi olduğunu, davalı Seçkin Yayıncılık A.Ş.'nin davalı yazara ait kitabın yayımcısı olduğunu, davalının kitabının "İptal Davasının Konusu İdari İşlemler (S.277-292), İptal Davasında İptal Sebepleri (S.305-362) ve Tam Yargı Davasında Sorumluluk Esasları (S.429-552)" başlıkları altında bulunan 276 adet kısmında müvekkilinin eserinden alıntı yapıldığını, buna karşın bir kısmında hiç kaynak gösterilmediğini, bir kısmında yetersiz kaynak gösterildiğini ve bir kısmında da aldatıcı nitelikte kaynak gösterme şeklinde eylemin bulunduğunu, 276 adetten oluşan bu örneklerle ilişkin tablonun dilekçeleri ekinde bulunduğunu, bir eserden iktibasın FSEK'in 35. maddesi uyarınca bazı cümle ve fıkraların alınması ile sınırlı ve kapsamda olabileceğini, fakat davalı eserine yapılan alıntılarının bu sınırı aştığını, yapılan alıntılarının içeriği aydınlatmak amacıyla gerçekleştirilmesinin ve maksadın haklı

göstereceği nisbetin aşmamasının gerektiğini, fakat yapılan alıntuların birebir paragraflarla ve hatta sayfalarla gerçekleştiğini, içeriği aydınlatma amacının aşıldığını, zira müvekkilinin düşüncelerini desteklemek onlara örnek teşkil etmek veya onları eleştirmek şeklinde bir amaç bulunmadığını, öte yandan yazarın davalının kendi oluşturduğu içeriği aydınlatma, benimsediği görüşleri destekleme ve kendi görüşlerini örnekendirme amacı dışında olduğunu, alıntının belli olacak şekilde yapılmasının gerektiğini, buna karşın davalının eserine yapılan alıntılarda bu gerekliliğe uyulmadığını, aynen yapılan alıntuların tırnak içine alınması veya italik dizilmesi yahut üç satırdan uzun olması durumunda satırların girintili paragraf olarak verilmesi kuralına uyulmadığını, mealen gerçekleşen alıntılarda müvekkilinin eserinden alındığı açık olan kısımlarda alıntının belli olacak tarzda gerçekleşmediğini, alıntının kaynağının gösterilmesinin zorunlu olduğunu, oysa dilekçe ekinde sundukları örneklerde görüldüğü üzere aynen alıntuların bir çoğunda bile herhangi bir atıfta bulunulmadığını, bir kısmında ise yetersiz yanlış ve aldatici mahiyette kaynak gösterildiğini, zira müvekkilinin eserinden yapılan alıntulara karşın onun ismi yanında daha birçok yazarın adının gösterildiğini ifade ederek, davalı Ramazan Çağlayan'ın Seçkin Yayıncılık Ticaret Sanayi A.Ş. tarafından Eylül 2011 tarihinde yayımlanan "İDARİ YARGILAMA HUKUKU" kitabında müvekkili davacının 2003 tarihli Ekin Yayınları'ndan çıkan "İDARE HUKUKU" kitabından çok sayıda yetersiz, yanlış ve aldatici mahiyette kaynak göstermek suretiyle alıntı yaptığını, bir kısmında kaynak gösterilmediğinin, bu şekilde müvekkilinin mali ve manevi haklarına tecavüzde bulunduğu, eylemin haksız fiil olduğunun, bu alıntı ve iktibasların neler olduğunun, tecavüzün kapsamının, maddi ve manevi zararın tespitine, tecavüz ve haksız fiilin başka türlü giderilmesi olanaksız olduğundan davalıya ait piyasaya sunulan kitapların toplanarak imha edilmek suretiyle tecavüzün ref'ine, belirsiz olacak davası olarak şimdilik 1.000,00.-TL maddi ve 9.000,00.-TL manevi tazminatın Eylül 2011 tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte davalı Ramazan Çağlayan'dan alınarak müvekkiline verilmesine, hükmün veya özeti masrafı davalıya ait olmak üzere Türkiye genelinde yayımlanan üç ayrı gazetede ilanına veya ilgili kurumlara bildirilmesine, yargılama giderinin davalılardan müteselsilen tahsiline karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

Davalılar vekili savunmalarında özetle; davacı tarafın iddialarının abartılı olduğunu, gerçeğe uygun düşmediğini, hatalı ve tek yanlı değerlendirmelere dayalı bulunduğunu, davacının davalı yazarın bilimsel kariyerini hafife almaya çalıştığını, iddia konusu kitabın yazarının davalı Ramazan Çağlayan, yayıncısının ise Seçkin Yayıncılık A.Ş. olduğunu, cevaplarının ilk olarak daha ziyade davalı yazar yönünden olduğunu, davacının Anayasa Hukuku alanında uzmanlaştığını, müvekkilinin ise İdare Hukuku alanında çalışmalar gerçekleştirdiğini, müvekkilinin Fransızca diline hakim olduğunu, kariyeri boyunca Fransızca kaynaklar üzerinde çalıştığını, davacının müvekkilinin bu durumunu görmezden geldiğini, Fransızca kaynakların sadece kendisi tarafından tercümesinin yapılabileceği düşüncesinde olduğunu, her iki yazarın da mesleki çalışmalarını başta Fransız Danıştay kararları olmak üzere Fransızca eserlerin çevirilerini kendi eserlerinde kullanmak suretiyle gerçekleştirdiklerini, bu nedenle çevirilerin özellikle sabit terimleri içeren çevirilerin birbirine benzerlik göstermelerinin ve çoğu zaman aynı olmalarının doğal olduğunu davacının eserinin idare hukukuna ilişkin konuları içerdiğini, davalının eserinin ise idari yargılama hukukuna ilişkin

bulduğunu, konu olarak farklı olduklarını ancak içeriğindeki bir kısım konuların örtüştüğünü, bununla birlikte davalının eserinin bütününe bakıldığında, davacı eseri ile örtüşen konuların tek başına anılan eseri kıymetlendiren konular olmadığını, her iki eserin birbirinden farklı alanlara hitap eden sadece bazı alanlarda benzer konuları içeren farklı eserler olduğunu, her iki tarafın sosyal bilimler alanında eser vucüda getirmiş olduğunu, niteliği gereği eserlerin ağırlıklı olarak birbirleriyle etkileşim halinde bulunduğunu, zira sosyal bilimler alanında sıfırdan yepyeni bir akım yahut buluş oluşturulamayacağını, bu eserlerin diğer eserlerin üstüne bir kısım açıklamalar getiren, bazı konularda farklılık yaratan, en çok da kendinden önceki başkalarına ait eserleri açıklayan eserler olduğunu, tarafların yayınladığı kitaplarda herhangi bir buluş olmadığını, benzer kitaplarla karşılaştırıldığında, bir kısım yeni ya da küçük değişiklikler bulunduğunu, dava konusu kitaplarda da benzeri yayımlarda olduğu gibi bol miktarda benzerlik ve alıntının olmasının normal olduğunu, davacıya ait eserlerin davalı tarafından uzun yıllardır ders konuları arasında okutulduğunu, davacının üslubu ile öğrencilere aktarıldığını, davacının eseri vucüda getirmekteki amacının da zaten eserin bu şekilde kullanılması olduğunu, dolayısıyla eserlerdeki görüşlerin ve üslûptaki benzeşmenin kabul edilebilir durumda bulunduğunu, bundan alıntılarının usule aykırı olduğu sonucunun çıkarılamayacağını, her iki tarafın eserlerinde Fransızca eserlerde bulunan kavramların derlenip kullanıldığını, müvekkilinin 2001 tarihli "İDARİ YARGI KARARLARININ SONUÇLARI VE UYGULANMASI" isimli eseri ile 2004 tarihli "İDARİ YARGICIN YENİ EMİR VERME YETKİSİ ÜZERİNE" isimli makalesinde bu durumun açıkça görüldüğünü, davalının eserlerinde hukuki kavramların Fransızca'sını parantez içerisinde vermek şeklinde bir uygulama yaptığını, bunun davacının itiraz edebileceği bir konu olmadığını, idare hukukunda ağırlıklı olarak Fransızca kaynakların referans alındığını, bunların kimsenin tekelinde olmadığını, önceki çevirilerin bir başkası tarafından çevirilerek kullanılabileceğini, davacı ve davalının eserlerinde çok sayıda yabancı yazarın eserine atıfta bulunulduğunu, müvekkili ile davacının atıfta bulunduğu eserlerin basılarının farklı olduğunu, müvekkilinin de anılan eserleri gördüğünü, okuduğunu ve alıntı yaptığını, müvekkilinin ONAR, GÜNDAY, GÖZÜBÜYÜK/TAN gibi yazarların eserlerine atıflar yaptığını, anılan yazarların daha önceki eserlerinden yararlandığını, bunun normal olduğunu, iddiaların haksız olduğunu, atıfların dikkatli bir şekilde gerçekleştirildiğini, müvekkilinin kitabının 305-362. sayfalarında yer alan "İdari İşlemlerin Unsurları ve İptal Sebepleri" gibi konuların davacı kitabından evvel yayımlanan 2001 tarihli "İDARİ YARGI KARARLARININ SONUÇLARI VE UYGULANMASI" eserinde de incelendiğini, davalının kitabında hem bu eserlere hem de davacı eserlerine atıf yaptığını, her iki tarafın da eserlerinde yargı kararlarını kullandığını, gerek Türk, gerek Fransız yargı kararlarının herkesin kullanımına açık olduğunu, davacının Fransızca eserlerin tümünde bulunan plan tasnifleri üzerinde bile hak iddia ettiğini, oysa bunun doğru olmadığını, çok değerli bilim adamlarının ifadelerini kendisine mal ettiğini, iktibasların usulüne uygun olduğunu, müvekkili eserinin bağımsızlığını ortadan kaldıracak seviyede olmadığını, davacının eserine gerektiği her yerde atıf yapıldığını, iddiaların haksız olduğunu, iktibasların maksada uygun yasal şartları taşıyan nitelikte bulunduğunu, öte yandan müvekkili yayınevinin alanındaki en önemli yayıncı olduğunu, iddiaların kabul etmesinin mümkün olmadığını ifade ederek davanın reddini istemiştir.

Taraflar arasındaki uyuşmazlık, davalının Ankara 2011 tarihli "İDARİ YARGILAMA HUKUKU" isimli eserinin birinci basısına, davacının Bursa 2003 tarihli "İDARE HUKUKU" isimli eserinden usulsüz iktibasta bulunulup bulunulmadığı noktasında toplanmaktadır.

Davanın açılmasını müteakip tarafların dilekçeleri karşılıklı tebliğ olunmuş, davalılar vekilinin sunmuş olduğu Droit Administratif., *Precis Dalloz - Jean Rivero* 1971, Droit Administratif., *Georges Vedel - Pierre Devolve* 1992, La Responsabilite Administrative., *Dalloz* 1996, Droit Administratif General., *Rene Chapus* 2000, Droit Administratif 1., *Georges Vedel - Pierre Delvolve* 1992, Droit Administratif., *Jean Michel de Forges* 1991, Traite De Droit Administratif - Tome 1., *Jean Claude Venezia* 1999, Traite De Droit Administratif., *Jean Claude Venezia* 1999, Droit Administrative 2., *Georges Vedel - Pierre* 1992, Erzincan Hukuk Fakültesi Dergisi Cilt : 7 Sayı : 3-4 2003, İdari Yargıda Kanun Yolları (Kararlara Karşı Başvuru Yolları), *Yrd.Doç.Dr Ramazan Çağlayan Seçkin* Yayınları 2003, İdari Yargı Kararlarının Sonuçları ve Uygulanması), *Yrd.Doç.Dr Ramazan Çağlayan Seçkin* Yayınlan 2001, La Responsabilite de l'administration., *Dalloz* 1996, Memento De La Jurisprudence Administrativ., *Jean Claude Ricci*, Droit Administratif., *Charles Dcbbasch* 2002, Traite De Droit Administratif.. *Yves Gaudemet* 2001, Droit Administratif., *Georges Dupuis - Marie-Jose Guedon - Patrice Chretien* 2002, *Precis de droit administratif*, *Pierre-Laurerit Frier* 2001, Traite De Droit Administratif., *Yves Gaudemet* 2001, Droit administratif general., *Gilles Lebretori* 2000, Droit Administratif - 2.L'action administrative., *Bertrard Seiller* 2001, Droit administratif general.. *Gustave Peiser* 2002, Droit administratif general., *Jean-Louis Autin - Catherine Ribot* 1999, Dictionnaire de droit administratif., *Agathe Van Lang - Genevieve Gondouin - Veronique Inserguet-Brisset* 1999, La Responsabilite De L'administration., *Clamar Leclercq - Jean Pierre Lukaszewicz - Andre Chaminade* 2002, La Responsabilite de la puissance publique., *Andre Maurin* 2001, *Didier Maus*, Responsabilite, in *Olivier Duhamel & Yves Meny*, Dictionnaire constitutionnel, Contentieux Administratif., *Olivier Gohin* 1999, Droit du Contentieux Administratif.. *Rene Chapus* 1995, Droit du Contentieux Administratif.. *Rene Chapus* 1995, Droit Administratif., *Jean-Michel de Forges* 1991, Droit Administratif., *Jean-Michel de Forges* 1991, Traite Droit Administratif - TI droit administratif general, l'administration., *Andre de Laubadere - J. C. Venezia - Yves Gaudemet* 1999, Droit Administratif General Tome 1.. *Rene Chapus* 2000 isimli eserler ve deliller dosyaya konulmuştur.

Tarafların kanıtlarını sunmasını müteakip dosyada bilirkişi incelemesi yapılmasına karar verilmiştir. Bilirkişi olarak Fransızca diline de hakim olan idare hukuku alanında çalışan E.A., M.S. ile fikri hukuk bakımından çalışmaları bulunan M.F.Y. atanmışlardır. Heyet 24.04.2013 tarihinde raporunu sunmuştur. Raporun teknik değerlendirilmelerle ilgili kısımlarında davacının örneklediği birçok parçanın davalının eserine usulsüz biçimde konulduğuna yönelik gerekçeli tespitlerde bulunulmuştur. Fakat raporun sonuç kısmında bunun bir ihlal olmadığına yönelik raporun önceki bölümlerindeki maddi olgularla örtüşmeyecek biçimde bir tespitte bulunulmuştur. Raporun taraflara tebliğini müteakip davacı vekili bilirkişilerden M.F.Y'nin davalı hakkında aynı olayla ilgili yapılan idari tahkikat sırasında bilirkişi olarak dinlendiğini, bunu mahkemeden gizlediğini ifade ederek red isteminde

bulunmuştur. Gerçekten de idari tahkikat sırasında düzenlenen 08.01.2013 günlü raporda adı geçen bilirkişi M.F.Y.'nin rapor düzenleyici olarak bulunduğu görülmüştür. Bu vesile ile idari tahkikat sırasında düzenlenen raporun, sözkonusu belirtilen M.F.Y. ile birlikte Fransızca unvanlı olduğu bildirilen İ.S ve ceza hukuku uzmanlığı olduğu bildirilen İ.Ü. tarafından kaleme alındığı belirlenmiştir. Bir kişinin aynı olayla ilgili olarak daha önceden bilirkişi olarak dinlenmiş olması, sonradan aynı olayla ilgili yargılamada bilirkişi olarak atanmasına engel olacak bir ret nedeni olduğundan, anılan hususun öğrenilmesi üzerine bilirkişi M.F.Y'nin bilirkişilik görevine son verilmiş, yerine fikri hukuk konusunda çalışmaları olan A.M.K atanmıştır. Fakat önceki heyette bulunan bilirkişilerle yeni atanan bilirkişinin ortak rapor verilebilmesi mümkün olmamıştır. Bundan da öte önceki raporda maddi olgulara dayalı teknik değerlendirmeleri yaptığı anlaşılan bilirkişiler E.A. ve M.S., A.M.K.'dan ayrı olarak düzenledikleri ek raporda, önceki raporlarının teknik değerlendirilmelerle ilgili kısımlarında bulunan olgu ve hukuki sonuçlarla çelişecek biçimde ve fakat gerekçelendirilmeyen beyanlarda bulunmuşlardır.

Beliren durum ve okunan iddia konusu kitapların içeriği karşısında, gerek ilk rapora, gerekse ek rapora ve fikri hukukta uzmanlığı bulunan buna karşın idare hukukçusu olmadığı bilinen A.M.K'nın düzenlediği ek ayrıık rapora dayanılarak hüküm kurulmasının mümkün bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Mahkememizce konu hakkında uzmanlığı olan, iddia ve savunma konularıyla ilgili olarak Fransızca kaynakları da inceleme yetisi bulunan, fikri hukuk konusunda iddiaları değerlendirebilecek bilirkişi isimleri araştırılmış, bununla ilgili üniversitelerle yazışmalar yapılmıştır. Davalı vekili mahkememize son raporu düzenleyen Prof. Dr.Ali Dursun ULUSOY ve Yrd.Doç.Dr.Hamdi PINAR'ın da bulunduğu birçok bilirkişilik yapabilecek isim bildirmiştir.

Yapılan araştırmalarla tespit edilen ve davalı vekilinin verdiği listelerde de bulunan uyumsuzluk konusunda mütalaa verebilecek nitelikte bilirkişi seçimleri yapılmıştır. Bir kısmı daha tutanak düzenlenmeden kalem personeli tarafından arandığında, bir kısmı da resmi olarak atama yapılmasını müteakip, değişik gerekçeler ileri sürerek görevden affını istemişlerdir. Bunun üzerine tarafların bu konudaki istemleri de gözetilerek İstanbul Fikri ve Sınai Haklar Hukuk Mahkemesi'ne bilirkişi incelemesi yapılması istemli talimat yazılmıştır. Anılan mahkeme 21.07.2014 tarihinde başlayıp 26.01.2016 tarihine kadar devam eden süreçte konu ile ilgili onlarca öğretim üyesini bilirkişi olarak seçmiş, ancak her biri değişik gerekçelerle görevden affını istemesi üzerine talimatı bila ikmal mahkememize geri iade etmiştir.

Bunun üzerine mahkememizce yeniden araştırma yapılmış ve nihayetinde konu ile ilgili uzmanlığı bulunan bilirkişiler A.U., C.O. ve H.P. bilirkişi olarak atanmıştır. Anılan bilirkişi heyeti 02.11.2016 tarihli raporunu mahkemeye sunmuştur. Fikri hukuk uzmanlığı bulunduğu düşünülerek atanan bilirkişi H.P. idare hukukuna ilişkin diğer bilirkişilerin tespitlerine dört sorudan oluşan ayrıık görüşünü sunmuştur. Rapora yönelik tarafların görüşleri alınmıştır. İtirazlar üzerine ek rapor alınmıştır. Ek raporda idare hukuku uzmanlığı bulunan bilirkişiler önceki rapordaki görüşlerini tekrar etmişler, detaylı araştırma içermediği bildirilen iddia konuları ile ilgili açıklamalarını genişletmişlerdir. Ayrıık görüş bildiren H.P. netice olarak takdirin idare hukuku alanında uzman olmayan bir akademisyene ait olamayacağını, diğer bilirkişilerin idare hukuku alanında uzman olduklarını bildirmiştir. Asıl ve ek rapor tetkik edilmiştir. Her

iki tarafın kitapları, iddia ve savunma konuları ayrı ayrı okunup tetkik olunmuştur. İddia konusu metinler titizlikle karşılaştırılmıştır.

Davalıya ait kitabın Eylül 2011 tarihli olduğu, davaya konu edilen basının da dava dilekçesinin içerik ve talep sonucu tetkik olunduğunda, Eylül 2011 tarihli olana yönelik bulunduğu gözlenmektedir.

Davalıya eserin birinci basısı için 585 adet bandrolün 26.08.2011 tarihinde alındığı, işbu davanın 14.03.2012 tarihinde açıldığı, ikinci bası için 28.02.2012 tarihinde 1150 adet bandrol alındığı, davacının da kabulünde olduğu üzere davalı eserinin ikinci basısında davalı eserinden iddia konusu birçok kısmın çıkarıldığı, dava dilekçesinden de görüldüğü üzere zaten davanın Ankara 2011 tarihli birinci basıya ilişkin olarak açıldığı gözlenmiştir.

Davacıya ait eserin Bursa 2003 bası tarihli; davalıya ait eserin ise Eylül 2011 tarihli olduğu olduğu belirlenmiştir.

Her iki tarafın mahsulünün de sahibinin hususiyetini taşıyacak biçimde şekillenmiş ilim eseri mahiyetinde buldukları (FSEK m.2), sahiplerinin ilkinde davacı ve ikincisinde davalı olduğu konusunda herhangi bir tartışma bulunmamaktadır.

Davacı, davalının kamuya sunduğu eserde 276 örnek başlığı altında usulsüz iktibas yapıldığını iddia etmektedir.

Davalı ise istemi reddetmektedir.

5846 sayılı FSEK uyarınca eserin sahibi, eserle ilgili umuma arz (FSEK m. 14), adın belirtilmesi (FSEK m. 15), eserin bütünlüğünün korunması (FSEK m. 16), esere ulaşma (FSEK m. 17) gibi manevi ile işleme (FSEK m. 21), çoğaltma (FSEK m. 22), yayma (FSEK m. 23), temsil (FSEK m. 24) ve umuma iletim (FSEK m. 25) gibi mali haklara sahiptir.

Anılan Yasanın 35.maddesi uyarınca, yayımlanmış bir eserden maksadın haklı göstereceği nispet dahilinde ve münderecatını aydınlatmak maksadıyla başka bir ilim eserine iktibas yapılabilir. Aynı hüküm uyarınca, iktibasın belli olacak şekilde yapılması, kullanılan eseri ve sahibinin adı yanında, alıntı yapılan kısmın da atf usulüyle gösterilmesi icap etmektedir.

Eser sahibinin hakkı, eserin bütününe ve parçalarına şamildir (FSEK m. 13).

Eserden kaynak göstermeksizin veya usulüne uygun biçimde kaynaklandırma yapılmaksızın alıntı yapıp, bu parçaların başka bir eser içerisinde kamuya sunulması da eser sahibinin belirtilen haklarına tecavüz oluşturabilir.

Kaynak gösterme yükümlülüğü, alıntı yapılan parçanın sahibinin hususiyetini taşıması halinde söz konusudur. Buna karşın herkes tarafından bilinen, bilimsel özelliği olmayan, hiç kimseye bağlanmayan veya bağlanmaması gereken bir kanun veya diğer bir düzenleme hükmünün ya da bir yargı kararının tekrarı niteliği taşıyan, mevzuatın yorumunda herkesin temas edeceği noktalara ilişkin bulunan hususlar için kaynak gösterilmesi gerekmez. Zira, bunlardan zaten yargı kararlarının herkes tarafından işlenmesi serbesttir. Fakat, belirtilen öğelerin hususiyet taşıyacak biçimde tartışılması, eleştirisi, çözümlenmesi ve açıklanmasındaki ifade biçimi koruma altındadır.

Her iki tarafın ürünü de bilimsel eser niteliğindedir. Bilimsel eserler gözlem, deney, teşhis, bilimsel sonuçlar ve yorum gibi bilimsel muhtevayı ağırlıklı olarak içerirler. Bilimsel muhteva fikri hukuk tarafından korunmaz. Bu tür eserlerde usulsüz iktibas yapıp yapılmadığına ilişkin karşılaştırma yaparken, eserin sahibinin esere

vermiş olduğu hususiyetin derecesi gözetilerek, bunun yanında bilimsel tasnif ve ifade şekli üzerinde durulması gereği vardır. Korumanın konusu her halde üslup, dilin kullanılışı, yorumu ve düşüncenin açıklanış biçimi üzerinde yoğunlaşmaktadır.

FSEK'in 31.maddesi uyarınca resmen yayımlanan veya ilan olunan kanun, tüzük, yönetmelik, tebliğ, genelge ve kazai kararların çoğaltılması, yayılması, işlenmesi ve herhangi bir suretle bunlardan faydalanılması serbesttir.

Mevzuat hükümlerinin alıntılanmasında, kaynak gösterilmesi icap etmez.

Yargı kararlarının kendisi hiç kimsenin tekelinde değildir. Ancak, anılan kararların tasnifi, değerlendirilmesi, önceki kararlarla ilişkilendirilmesi, mevzuatla uyumunun tespiti ve eleştirisi yahut değerlendirilmesine ilişkin olarak şekil bulan ifadelerin koruma altında olduğu şüphesizdir.

Genel olarak herkesin bildiği kavram veya bilimsel içeriğin, her yazar tarafından ayrı bir şekilde ifade edilmesi mümkündür. Herkesin bildiği ve herkesin üzerinde ittifak ettiği bir konu veya müessese ile ilgili hususiyet taşıyan bir ifade de FSEK korumasındadır. İsterse fikir hep aynı olsun. Bu tür bir ifade biçimi de, içeriği herkesin bildiği veya benzer şekilde ifade edildiğinden bahisle, bir başkası tarafından usulüne uygun iktibas yapılmadan kullanılamaz. Zaten eser koruması fikre değil, ifadeye yöneliktir.

Bilimsel bir muhtevanın sistematik hale getirilmesine, bilginin sağlıklı biçimde derlenmesi, ifade edilmesi, eleştirilmesine, değerlendirilmesine olanak sağlayan konunun işleniş planının da, şayet hususiyet taşıyorsa koruma altında bulunduğu şüphesizdir.

Bilimsel eserlerde yabancı dilde yazılmış kaynaklardan yararlanılması sık rastlanılan ve bir yerde de kaçınılmaz olan bir çalışma yöntemidir. Fakat başlıbaşına bu tarz koruma altında değildir. Herkesin oluşturacağı eserinde, yabancı ilmi kaynaklardan yararlanması mümkündür. Daha önce anılan yabancı kaynaktan bir başka yazar yararlanarak eser vücuda getirdi diye, sonrakinin aynı eserden yararlanma yolu kapalı değildir. Fakat, bir yabancı eserden tercüme edilerek yapılan alıntıların, sonradan bir başka yazar tarafından ilk vücuda getirilen eserden iktibas edilebilmesi için, anılan esere usulüne uygun kaynak gösterme zorunluluğu bulunmaktadır. Zira bir yazarın atıf yaptığı yabancı yazarları ve onların eserlerini, eserlerindeki iktibas edilecek görüşleri ve eser parçalarını seçmesi, onu kendi dil ve hukuk bilgisi ile yorumlayıp kendi eserine aktarması elbetteki sonraki esere ve bu parçalarına yeni bir hususiyet vermedir. Nasıl olsa daha önce aynısı çevrilmiş, tekrar çevirme gereksizdir şeklinde bir kabul benimsenemez.

Bir eserde, daha önceden var olan hususiyet taşıyan konunun işleniş biçimine ilişkin tasnif, konuların ifade ediliş biçimi, yararlanılan kaynakların sırası ve aynılığı, işlenen yargı kararlarının tarihleri ve sıraları, yazarın kendine özgü biçimlendirme yöntemi ve bunun tezahür biçimi birebir yahut birebire yakın şekilde bulunuyorsa artık iktibas yoktur, kaynak göstermek gerekmez şeklinde bir değerlendirme yapılamaz. Özellikle, önceki eserde bulunan yabancı eserlere yönelik yapılan atıflarda yazar ismi, sayfa numarası, tarihler gibi maddi hataların tekrarı alıntının ispatını sağlayan unsurlardır.

Usulsüz iktibas iddiasına dayalı bir davada mahkemenin, tarafların hukuki bilgisi ile yabancı dillere olan hakimiyetini tetkik etme görevi bulunmamaktadır. İddianın ispatına yönelik belirti, ipucu ve iz herhalde eserler içerisinde aranmalıdır.

Yabancı kaynaklardan ve özellikle Fransız dilinde vücuda getirilen eserlerden yapılan alıntılar, sonradan Türkçe olarak oluşturulan farklı ve birbirinden bağımsız vücuda getirildiği iddia olunan iki ayrı esere, iki ayrı yazar tarafından aynı yerlerden ve aynı şekilde seçilmesi, birebir aynı şekilde tercüme edilmesi, aynı biçimde yorumlanması, değerlendirilmesi, eleştirilmesi; bunun yanında önceki alıntılama yapan eserdeki gibi kelimeleri tırnak içine alma, Türkçe'deki karşılığı yanına yabancı dildeki karşılığı kelimeyi koyma biçimleri ile birlikte, özellikle önceki eserde oluşturulan fikir silsileleriyle birlikte yeni bir esere konulması, tesadüf olarak değerlendirilemeyecek bir maddi vakiadır.

Aynı şekilde konuya ilişkin gerek Türk, gerek Fransız Danıştay'ına ait kararların aynı tarih sırasıyla, aynı biçimde seçilen bölümlerinin, benzer biçimsel özellikleri ile birlikte sonraki esere alınması, değerlendirilmesi ve eleştirilmesi, içerisindeki cümlelerin dahi aynı seçilmesi de tesadüf olarak değerlendirilemeyecek bir haldir.

Benzer biçimde, önceki eserin oluşturulması sırasında gerçekleşen alıntılar için yapılan kaynak gösterme sırasında dipnotlarda yararlanılan eserin sahibi olan yazar isimlerinde yapılan maddi hataların, sonraki tarihli eserde aynen tekrar ediliyor bulunması, eylemin tesadüf eseri gerçekleştiğini göstermemektedir.

Usulsüz iktibas iddiasına dayalı davanın konusu, sonraki tarihli eserin bilimsel olarak kıymetini ölçmek de değildir. FSEK'e göre içerik olarak korunmayan bilimsel muhtevanın hususiyet taşıyacak biçimde bir yazar tarafından yeniden ifade edilmesi, o alanda daha önce yazılmış olan kaynaklar tüketilmemiş olsa bile eserdir. Daha önce yazılmış aynı alandaki eserlere atıf yapılmamış olması FSEK bakımından hukuka aykırı bir durum değildir. Hukuka aykırılık, alıntıya karşın kaynak gösterilmemesi halinde vardır.

FSEK'in 35. maddesine göre davacının eseri daha önce yayımlanmış olduğuna göre iktibas bazı cümle ve fıkraların alınması ile sınırlı değildir. Maksadın haklı göstereceği bir nisbet dahilinde ve münderecatı aydınlatmak maksadıyla yapılması şartıyla bazı cümle ve fıkraları aşacak biçimde alıntı yapılması mümkündür. İktibasın bazı cümle ve fıkraların alınmasıyla ilgili sınır, alenileşmiş ve fakat yayımlanmamış eserler için sözkonusudur. Fakat her halde alıntı için -esasa ilişkin anılan şart yanında- alıntı yapılan eserin ve sahibinin adı ile alıntının yapıldığı yerin belli olacak biçimde sonraki eserde gösterilmesi gerekmektedir. Alıntı kısa veya uzun olabilir. Sadece uzunluk ihlale sebebiyet vermez. Fakat, herhalde alıntılar bir görüş veya yorumun anlamlandırılmasına, eleştirilmesine, değerlendirilmesine yönelik olmalıdır. Önceki eserde var olan üslûbun, açıklama tarz ve yönteminin, diğer yabancı ve yerli eserlere yönelik atıfların, yerli ve yabancı yargı kararlarının adeta sözü önceki yazara bırakacak tarzda aynen alınması, bazı hallerde küçük bir iki kelimenin çıkarılması yahut değiştirilmesi şeklinde eylemi görünmez kılmaya yönelik peçeleyici farklılıklara gidilmesi FSEK tarafından hukuka uygun kabul edilemeyecektir.

Eski tarihte vücuda getirilmiş bir eserin yayım veya kamuya sunulduğu tarihte var olan aynı alanda yazılmış diğer eserlerin muhtemelen son basılarından alıntı yapılması ve onlara atıf yapması normal bir yöntemdir. Davacının eserinde bu mutad uygulamadan ayrılmış, alıntı yapılan eserlerin son baskılarına değil, çok önceki baskılarına atıflar yapılmıştır. Anılan bu eserden yıllar sonra vücuda getirilen sonraki tarihli bir eserde de, konu aynı olsa bile alıntı yapılan eserin yayımına yakın tarihte

baskısına atf yapılması beklenir. Eğer sonraki tarihli eser -yukarıda belirtilen emarelerle birlikte- önceki eserin atf yaptığı eski tarihli basılarına atf yapıyorsa bundan çıkan sonuç, diğer verilerle birlikte değerlendirildiğinde iddia konusu eserden alıntı yapıldığına yönelik olacaktır.

Eski tarihli bir eserde bulunan korunan kısımların, sonraki tarihli esere güncel dildeki kelimelerle yapılan alıntısının, sonraki tarihli bir eserde aynen tekrarı halinde, sadece eski tarihli esere atf yapılması yeterli değildir. Kaynağın güncel dilde anılan bilgiyi ifade eden esere de öncelikli olarak yapılması gerekmektedir. Çünkü dilin yenilenmesi ve güncellenmesi suretiyle yeniden kelimelere dökülmesi hususiyet taşıyan bir ifade biçimidir.

Davacı iddialarını, davalıya ait eserin Ankara 2011 tarihli birinci basısında yer alan 276 örnekle somutlaştırmıştır.

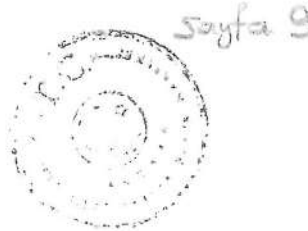
Son düzenlenen asıl ve ek rapor kapsamına, incelenen davacı ve davalı eserlerinin içeriğine ve tüm dosya kapsamına göre, davacının 13, 20, 21, 24, 25, 28, 30, 31, 32, 36, 43, 44, 46, 51, 52, 53, 54, 59, 60, 63, 64, 65, 73, 78, 79, 80, 91, 96, 97, 99, 101, 102, 103, 104, 105, 109, 111, 112, 113, 114, 120, 121, 127, 137, 142, 148, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 160, 161, 162, 166, 167, 168, 169, 170, 172, 177, 180, 181, 182, 183, 190, 195, 197, 202, 204, 205, 206, 207, 208, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 226, 229, 236, 248, 251, 257, 259, 264, 269, 271, 273 ve 276 sayılarıyla örneklemediği parçaların, davalının Eylül 2011 tarihli "İDARİ YARGILAMA HUKUKU" isimli eserine, davacının Bursa 2003 tarihli "İDARE HUKUKU" isimli eserinden usulsüz iktibas yoluyla konulduğu kanısına ulaşılmıştır.

Zira yukarıda koruma konularıyla ilgili olarak belirtilen açıklamalarda yazılı maddi emarelerin tümü, bu parçalar için gerçekleşmiş durumdadır.

Davacının iddia konusu ettiği ve örneklemediği eserlerle ilgili diğer parçaların usulsüz iktibas olmadığı belirlenmiştir.

Aşağıda usulsüz iktibasta bulunulduğu ifade edilen, iddia konusu davacı ve davalı eserlerinin ilgili parçaları tablo halinde karşılıklı yanyana konulmuş, her iki tarafın bu parçalara yönelik iddiaları ve savunmaları hemen altlarına yazılmış ve en son kısma da bilirkişi raporları ile mahkememizin kanaati her bir parça için ayrı ayrı belirtilmiştir.

Sunulan örneklerde davacı ve davalının kitaplarının sayfa numaralarına yönelik maddi hatalar, sunulan metinler ile kitaplar arasında karşılaştırma yapılmak suretiyle düzeltilmiştir.

<p>Gözler, İdare Hukuku, op. cit., 2003, c.1, s.841:</p> <p>Açık takdir hatası, çok "ağır (grossier)" ve "apaçık (flagrant)" takdir hatalarıdır. Bunlar öyle hatalardır ki, bunların yanlış olduğunu anlamak için uzman uzman olmaya gerek yoktur; sıradan bir kişi bile bunların yanlış olduğunu anlayabilir.</p>	<p>ÖRNEK 20</p> <p>Çağlayan, İdari Yargılama Hukuku, op. cit., 2011, s.133:</p> <p>Açık takdir hatasını, "çok ağır ve apaçık takdir hataları" olarak tanımlayabiliriz. Bunlar öyle hatalardır ki, bunların yanlış olduğunu anlamak için uzman olmaya gerek yoktur. Yanlışlığı herkes tespit edebilir"⁴⁶. Kanunun açıkça yasak-</p> <p>⁴⁶ GÖZLER, agē. C.1, s.841.</p>
<p>Yukarıda görüleceği gibi Ramazan Çağlayan, "Açık takdir hatası, "çok ağır ve apaçık takdir hataları" olarak tanımlayabiliriz" diye yazıyor. Oysa yukarıdaki alıntıda görüldüğü gibi bu tanımu Ramazan Çağlayan değil, ben yapıyorum. Ramazan Çağlayan, benim tanıma aıyor, ama sanki bu tanımu kendisi yapmış gibi kurduğı cümlelerin sonunu "tanımlayabiliriz" diye bitiriyor. Bu cümleyi izleyen "Bunlar öyle hatalardır ki, bunların yanlış olduğunu anlamak için uzman olmaya gerek yoktur" cümlesi, yine yukarıda görüldüğü gibi noktası virgüle benim "Bunlar öyle hatalardır ki, bunların yanlış olduğunu anlamak için uzman olmaya gerek yoktur" şeklindeki cümlemeden alınmıştır. Dolayısıyla "aynen alıntı" olan bu cümlelerin tırnak içinde verilmesi ve tırnağın sonunda bana atfı yapılması gerekirdi. Aynen alıntının tırnak içinde verilmemesi, FSEK, m.35/sonda öngörülen "İktibasım belli olacak şekilde yapılması" şartına aykırıdır.</p>	<p>Eser incelendiğinde görülecektir ki, tırnak içinde ve italik yazımlar, başkalarından alıntılanan kısımlar için kullanılmıştır. Bu örnekte yer alan "çok ağır ve apaçık takdir hataları;" ifadelerinin yazım şekli de, bu ifadelerin Gözler'den alındığını ortaya koymak için bu şekilde yazılmıştır. Buradaki tüm bilgiler Gözler'den alındığı için, en sonda Gözler'e atfı yapılmıştır. Belki ifade daha düzgün olduğu söylenebilir. Fakat bilginin Gözler'den alındığı açık olduğundan FSEK kapsamında bir hak ihlali olduğunu söylemek hukuka uygun değildir.</p> <p>Ote yandan bu tanımlama Fransızca "L'erreur d'appréciation lorsque cette erreur est par trop flagrante (manifeste)" ifadelerinin Türkçeye aktarımıdır (Dipnotta verilen ve dilekçe ekinde sunulan eserlere bakılabilir).</p>
<p>Davalı savunması</p>	<p>Bu örnekte davalı, davacının eserinden aynen alıntı yapmıştır. Davalı, davacıya atfı yapmış olmakla beraber aynen alıntı yaptığı cümleyi tırnak içinde vermemiştir. FSEK, iktibasın nasil uygulanacağı öğretide belli olacak şekilde yapılması kuralından söz etmemektedir. Kanunun bu hükümünün nasil uygulanacağı genel kabul gören, yaygın atf kuralları ve Türkçe dil bilgisi kuralları dikkate alınarak belirlenmelidir. Bir yazarmın bir cümlesinin, paragrafının hiçbir değişikliktir yapılmadan aynen aktarılması durumunda aynen alıntı vardır ve bu durumda aynen alıntılanan kısım tırnak içinde belirtilmelidir. Aksi takdirde okuyucuda cümlemin/ ifade ediş biçiminin alıntıyı yapan yazara ait olduğu zehabi uyanacaktır ki bu durum Kanunla öngörülen düzenlemeye aykırılık teşkil eder.</p>
<p>Bilirkişi görüşü ve kanaat</p>	<p>Bu örnekte davalı, davacının eserinden aynen alıntı yapmıştır. Davalı, davacıya atfı yapmış olmakla beraber aynen alıntı yaptığı cümleyi tırnak içinde vermemiştir. FSEK, iktibasın nasil uygulanacağı öğretide belli olacak şekilde yapılması kuralından söz etmemektedir. Kanunun bu hükümünün nasil uygulanacağı öğretide genel kabul gören, yaygın atf kuralları ve Türkçe dil bilgisi kuralları dikkate alınarak belirlenmelidir. Bir yazarmın bir cümlesinin, paragrafının hiçbir değişikliktir yapılmadan aynen aktarılması durumunda aynen alıntı vardır ve bu durumda aynen alıntılanan kısım tırnak içinde belirtilmelidir. Aksi takdirde okuyucuda cümlemin/ ifade ediş biçiminin alıntıyı yapan yazara ait olduğu zehabi uyanacaktır ki bu durum Kanunla öngörülen düzenlemeye aykırılık teşkil eder.</p>

<p style="text-align: center;">ÖRNEK 25 Çağlayan, İdarî Yargılama Hukuku, op. cit., 2011, s.134:</p>	<p style="text-align: center;">Gözler, İdare Hukuku, op. cit., 2003, c.1, s.844:</p>
<p>... Teknik konularda uzman olmayan hakim, konunun uzmanı olan idaremin gözden kaçırdığı hataları “apaçık” bir şekilde nasıl görecektir?⁴¹⁷ 417 VEDELVOLVÉ, <i>op. cit.</i>, s. 328.</p>	<p>Georges Gözel ve Pierre Delvolvé'nin haklı olarak sordukları gibi, teknik konularda uzman olmayan hakim, nasıl olacak da, konunun uzmanı olan idarecilerin gözden kaçırdıkları hataları “apaçık” bir şekilde görecektir?⁸⁹⁹</p>
<p>hakim, konunun uzmanı olan idaremin gözden kaçırdığı hataları “apaçık” bir şekilde nasıl görecektir?⁴¹⁷ 417 VEDELVOLVÉ, <i>op. cit.</i>, s. 328.</p>	<p>Cövrüldüğü gibi Ramazan Çağlayan'ın “teknik konularda uzman olmayan hakim, konunun uzmanı olan idarecilerin gözden kaçırdıkları hataları “apaçık” bir şekilde görecektir” cümlesi olduğu gibi “nasıl olacak da” kelimeleri hariç, noktası virgüline benim “teknik konularda uzman olmayan hakim, nasıl olacak da, konunun uzmanı olan idarecilerin gözden kaçırdıkları hataları “apaçık” bir şekilde görecektir” şeklindeki benim cümlemenden alınmaz. Dahası ikimizin de “apaçık” kelimesini turnak içinde vermemiz bunun bir kanıtıdır.</p>
<p>Aslında Ramazan Çağlayan'ın yukarıdaki cümlesi turnak içinde verilmesi gereken bir “aynen alıntı”dır. Ama Ramazan Çağlayan bu aynen alıntıyı turnak içinde vermemektedir. Bu husus, FSEK, m.35/sort'da öngörülen “iktibasın belli olacak şekilde yapılması” şartına aykırılık teşkil eder. Zira alıntının belli olacak şekilde yapılması lazımdır ve aynen alıntının belli olacak şekilde yapılmasının usulü, bu alıntının turnak içinde ve italikle veya girintili paragraf olarak verilmesinden geçer. Ramazan Çağlayan'ın sadece “nasıl olacak da” kelimelerini çıkararak, bu alıntı “mealen alıntı” haline dönüştürmeye teşebbüs etmesi ise dürüstlük ve akademik ahlak ile bağdaşmaz.</p>	<p>Ramazan Çağlayan, yukarıdaki aynen alıntı formunda yani turnak içinde vermediği gibi alıntının kaynağı olarak dipnotta bana değil, benim kendi dipnotumda atf yaptığım Vedel ve Delvolvé'ye atf yapmaktadır. Ramazan Çağlayan'ın Vedel ve Delvolvé'ye atf yapmasının sebebi alıntı konusu cümleyi Vedel ve Delvolvé'den okuması değil, benim bu cümlenin kaynağı olarak Vedel ve Delvolvé'ye atf yapmamdır. Eğer Ramazan Çağlayan, bu cümleyi benden almıyorsa; doğrudan doğruya Vedel ve Delvolvé'den alıyorsa idi, bu cümleyi benim kurduğumdan daha farklı bir şekilde kurardı. Bu şunu göstermektedir ki, Ramazan Çağlayan sadece ana metindeki cümlesi değil, bu cümleye bağlı olan dipnot da aynı intihal ürünüdür. Ayrıca sadece ana metnin değil, dipnotun da aktarılmış olması intihali kanıtlayan bir delildir.</p>
<p>Benden yapılmış bir alıntının kaynağı olarak bir Fransız yazara atf yapılması, FSEK, m.71/1, b.3'te hükme bağlanan “kaynak göstermeksiniz iktibasla bulunma suçu”nu, hem de FSEK, m.71/1, b.5'te hükme bağlanan “yanlış veya aldatıcı mahiyette kaynak gösterme suçu”nu oluşturur.</p>	<p>Gerçekte Ramazan Çağlayan, Vedel ve Delvolvé'nin kitabını değil, benim kitabımı kullanmakta, ama bana değil, Vedel ve Delvolvé'ye atf yaparak onları onurlandırmaktadır. Pek muhtemelen Ramazan Çağlayan atf yaptığı Vedel ve Delvolvé'nin bu kitabını fiziken görmüştür. Benim kitabımdaki atıflardan yararlanarak Vedel ve Delvolvé'ye atf yapmaktadır. Nitekim Ramazan Çağlayan'ın dipnotları incelenirse görülecektir ki, Vedel ve Delvolvé'ye yaptığı atıfların neredeyse tamamı aynen benim kitabımda da vardır.</p>
<p>Yukarıdaki alıntıya ilişkin olarak şunun da altını çizmek isterim ki, yukarıdaki kutuda görüleceği gibi ben bir yazarmın orijinal düşüncesini aktarıyorsam, ona sadece dipnotta atf yapmakla yetinmiyorum, onun adını da ana metinde ayrıca zikrediyorum. Aynı şeyi Ramazan Çağlayan'ın da yapması beklemem kadar doğal ne olabilir.</p>	<p>Yukarıdaki alıntıya ilişkin olarak şunun da altını çizmek isterim ki, yukarıdaki kutuda görüleceği gibi ben bir yazarmın orijinal düşüncesini aktarıyorsam, ona sadece dipnotta atf yapmakla yetinmiyorum, onun adını da ana metinde ayrıca zikrediyorum. Aynı şeyi Ramazan Çağlayan'ın da yapması beklemem kadar doğal ne olabilir.</p>
<p>Davacı iddiası</p>	<p>Davacı iddiası</p>

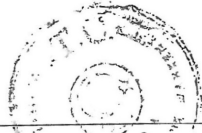
Bilirkişi görüşü ve kanaat

Davacı Fransız yazarlara açıkça atf yapmak suretiyle bir cümle kaleme almıştır. Davalı aynı cümleyi çok küçük bir eksiltme dışında koruyarak eserine aktarmış ancak atfı davacıya değil, söz konusu Fransız yazarlara yapmıştır. Davacının çevirisi ve üslubuyla davalının çevirisinin ve üslubunun birebir aynı olması alıntının davacıdan yapıldığını göstermektedir fakat davalı, davacıya atf yapmamıştır.

Bu örnekte yabancı bir eserden alıntılanan bir bölümle ilgili olarak davacıyla davalının üslubunun ve konuyu dile getiriş biçiminin neredeyse aynıyet arz ettiği, fakat davalı tarafından davacıya atf yapılmadığı yolunda değerlendirme yapılmıştır. Davalı konuyu davacının eserinden değil, davacının da yararlandığı Fransızca kaynaktan alıntılarını ve bu kaynağa usulüne uygun atf yaptığını belirtmiş, heyetimizce yapılan değerlendirmenin asıl kaynağa mütacaat edilmeden yapıldığını ve yüzeysel, sübjektif olduğunu iddia etmiştir.

Bu ve benzeri örneklerle ilgili olarak açıklanması gereken husus yabancı bir eserden yapılan çevirinin, çeviriyi yapana atf yapılmaksızın alıntılanmasının hukuken mümkün olup olmadığıdır. Bu konuda gerekli değerlendirmeyi ilk raporumuzda yapmıştık. Burada yalnızca bir ekleme yapmak istiyoruz. Yabancı bir metnin o dili bilenlerce kaç farklı şekilde çevrilebileceği yalnızca hukuk bilgisi ile çözüme kavuşturulabilecek bir mesele değildir. Bir metni başka türlü çevirme imkânının bulunup bulunmadığı ve dolayısıyla iki farklı kişinin / yazarın yabancı bir hukuk eserinde yer alan bir bölümü, cümleyi birebir aynı şekilde çevirmesinin olağan olup olmadığı konusundaki bir değerlendirmeyi mutlak bir kesinlikte tespit edebilecek kişiler ancak dilin uzmanlarıdır.

Bu örnekte ilgili önem arz eden durum şudur: Davalı, Fransızca eserde yer alan bir cümleyi davacıyla neredeyse aynı şekilde çevirerek eserine aktarmış fakat davacıya atf yapmamıştır. Kanımızca burada usulsüz intihal vardır. Davalının itirazı bu kanaatimizi güçlendirmiştir. Zira davalı, atf yaptığı yabancı eserin ilgili cümlesini itiraz dilekçesine aktarmış ve parantez içinde Türkçe çevirisini sunmuştur. Burada dikkatimizi celp eden husus davalının parantez içinde yazdığı çevirinin dava konusu eserinde yer alan çeviriden farklı olduğudur. Bu durum aynı cümlelerin farklı şekillerde çevrilmesinin mümkün olduğu ve fakat davalının davacının çevirisini kullanmayı tercih ettiğini göstermektedir. Davacıya atf yapılmadığından intihal söz konusudur.

<p>Gözer, <i>İdare Hukuku, op. cit., 2003, c.I, s.846:</i></p>	<p>ÖRNEK 28 Çağlayan, İdarî Yargılama Hukuku, op. cit., 2011, s.136-137:</p>
<p>Fransız Danıştay'ı bu tekniği ilk defa 28 Mayıs 1971 tarihli <i>Ville nouvelle Est</i> kararında kullanmıştır⁹¹⁰. Fransız Danıştay'ı bu kararında,</p> <p>“bir işlem hakkında ancak özel mülkiyete verdiği zararlar, malî külfeti ve muhtemelen sosyal nitelikteki sokuncuları, sunduğu yararlar karşısında aşırı değilse kamuya yararlılık kararının hukuka uygun olarak verilebileceğine” hükmetmiştir⁹¹¹. Diğer bir ifadeyle, bu teknikte işlemin yarar ve zararları hâkim taraftandan tartılmakta; zararları yararlarından fazlaysa karar iptal edilmektedir⁹¹².</p> <p>910. Conseil d'État, Assemblée, 28 Mayıs 1971, <i>Ville Nouvelle Est</i>, RDCE, 1971, s.409 (Bu kararın metni ve açıklaması Long <i>et al., op. cit., s.623-635</i>'te bulunmaktadır).</p> <p>911. Conseil d'État, Assemblée, 28 Mayıs 1971, <i>Ville Nouvelle Est</i>, RDCE, 1971, s.409 (Nakleden: Long <i>et al., op. cit., s.625</i>)</p> <p>912. Vedel ve Delvolvé, <i>op. cit., c.II, s.324.</i></p>	<p>Fransız Danıştay'ı bu tekniği ilk defa 1971 tarihli <i>Ville nouvelle Est</i> kararında⁴³⁶ kullanmıştır. Karara konu olan olayda, Lille şehrinin içinde bulunan ... analizi yapmış ve “...<i>Bir işlem hakkında ancak özel mülkiyete verdiği zararlar, malî külfeti ve muhtemelen sosyal nitelikteki sokuncuları, sunduğu yararlar karşısında aşırı değilse kamuya yararlılık kararının hukuka uygun (olduğu)...</i>” şeklinde karar vermiştir. Görüldüğü üzere burada mahkeme, idarî işlemin fayda ve zararlarını tartmakta, zararı fazla çıkarsa iptal kararı vermektedir⁴³⁷.</p> <p>⁴³⁷ VEDEL/DEK/VOLVE, <i>op. cit., C.2, s.324.</i></p>
<p>Davacı iddiası</p> <p>Görüldüğü gibi Ramazan Çağlayan'ın “<i>Fransız Danıştay'ı bu tekniği ilk defa 28 Mayıs 1971 tarihli Ville nouvelle Est kararında kullanmıştır</i>” cümlesi olduğu gibi benden alınmadır. Ama maalesef Ramazan Çağlayan bu cümlemin kaynağı olarak bana atıf yapmamaktadır. Bu tipik bir intihaldir.</p> <p>Ayrıca bu cümle bir “aynen alıntı” olduğu için turnak içinde verilmesi gereken bir cümledir. Dolayısıyla cümlemin mealen alıntı şeklinde verilmesi FSEK, m.35/son'da öngörülen “iktibasın belli olacak şekilde yapılması” şartını ihlâl etmektedir.</p> <p>Diğer yandan yukarıdaki kütuda Ramazan Çağlayan'ın Fransız Danıştay'ının adı geçen kararından yaptığı</p> <p>“<i>bir işlem hakkında ancak özel mülkiyete verdiği zararlar, malî külfeti ve muhtemelen sosyal nitelikteki sokuncuları, sunduğu yararlar karşısında aşırı değilse kamuya yararlılık kararının hukuka uygun (olduğu)...</i>”</p>	

<p>şeklimdeki çeviri noktası virgüle benim kitabımın 846'ncı sayfasının ikinci paragrafında yer alan şu girintili paragrafı ayırır:</p>	<p>"bir işlem hakkında ancak özel mülkiyete verdiği zararlar, mali külfeti ve muhtemelen sosyal nitelikteki sakıncaları, sunduğu yararlar karşısında aşırı değilse kamuya yararlılık kararının hukuka uygun olarak verilebileceğine"</p> <p>Görülüşü gibi Ramazan Çağlayan benden üç satır boyunca noktasına virgüle dokunmadan alıntı yapmakta, ama maalesef bana atıf yapmamaktadır. Bu tipik bir intihaldir ve FSEK, m.71/1, b.3'te hükme bağlanan "kaynak göstermeksiniz iktibasta bulunma suçu"nu oluşturur.</p> <p>Burada belirtelim ki, benim yukarıdaki girintili paragrafım, Fransız Danıştayının 28 Mayıs 1971 tarihli <i>Ville nouvelle Est</i> kararında geçen bir cümlenin Türkçe çevirisidir. Çeviri de sahibinin hususiyetini taşıyıp fikri bir çabamın ürünüdür. Dolayısıyla FSEK'in koruması altındadır. Bir çeviriden, ancak FSEK, m.35'te öngörülen koşullara uyularak ve kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.</p> <p>Ramazan Çağlayan'ın yukarıdaki paragrafının sonunda yer alan "<i>Görülüşü üzere burada mahkeme, idari işlemin fayda ve zararlarını tartırmakta, zararı fazla çıkarsa iptal kararı vermektedir</i>" cümlesi de gerçekte benim kitabımın 846'ncı sayfasında yer alan "<i>bu teknikte işlemin yarar ve zararları hükim tarafından tartılmakta; zararları yaranarlardan fazlaysa karar iptal edilmektedir</i>" şeklindeki cümleden alınmıştır. Ama maalesef bu cümlenin kaynağı olarak Ramazan Çağlayan, bana değil, Vedel ve Delvolvé'ye atıf yapmaktadır. Aslında Ramazan Çağlayan'ın Vedel ve Delvolvé'ye atıf yapması bir rastlantı değildir, çünkü benden aldığı cümlenin kaynağı olarak ben kendi kitabımın 846'ncı sayfasında 912 nolu dipnotta Vedel ve Delvolvé'ye atıf yapıyorum. Gerçekte ben Vedel ve Delvolvé'ye atıf yapmasaydım, Ramazan Çağlayan da Vedel ve Delvolvé'ye atıf yapmayacaktı. Dolayısıyla Ramazan Çağlayan sadece metindeki cümlesi değil, dipnotu dahi benden intihaldir. Ramazan Çağlayan benden yaptığı alıntının kaynağı olarak bir başka yazarı göstermesi, FSEK, m.71/1, b.5'te hükme bağlanan "yanlış veya aldatıcı mahiyette kaynak gösterme suçu"nu oluşturur.</p>
Davalı savunması	<p>Fransız Danıştay'ının 1971 tarihli "<i>Ville nouvelle Est</i>" kararı hakkında bilgi CHAPUS'nün eserinin 1052. sayfasında ve VEDEL/DELVOLVÉ'nin eserinin 324. sayfasında yer almaktadır. Öte yandan bu kararı davacının eserin henüz yayınlanmadan önce, bir önceki örnekte zikredilen "Türk Hukukunda İdarenin Taktir Yetkisinin Yargısal Denetimi" başlıklı makalemde (dilekçe ekinde mevcut) (s.206), Fransız Danıştayının internet sitesinden indirilerek incelemiştim. Dolayısıyla bu kararı ilk defa Gözler'den öğrenmiş değilim. Bu bakımdan bir hak ihlalinden söz edilmesi isabetli değildir.</p>

Bilirkişi görüşü ve kanaat	<p>Bu örnekte davacı esas olarak bir Fransız Danıştayı kararından bahsetmektedir. Kararla ilgili genel bilgi verildikten sonra kararda geçen bir bölümü çevirerek sunmaktadır. Davalı, Fransız Danıştayı'nın söz konusu kararına ilişkin genel bilgilendirmeyi davacının cümlesiyle çok benzer ifadeleri kullanarak yaptıktan başka; davacının sunduğu karar bölümünü(Türkçe çevirisini) birebir aktarmaktadır. Hem davacı hem davalı tarafından kararın aynı bölümünün (üç cümlelik kısım) aktarılma değeri görülmesi tesadüf sınırlarını zorlamaktadır. Ancak bu örnekte daha ciddi olan sorun bu bölüme ait çevirinin birebir aynı olmasıdır. Yabancı bir yargı kararının/eserin bir veya birden fazla cümlesinin iki farklı kişi tarafından kelimesi kelimesine aynı şekilde çevrilmesi hayatın olağan akışı içinde yüksek bir ihtimal değildir. 28 numaralı örnek incelendiğinde davacı ile davalının cümlelerinin aynı olduğu görülmektedir. Bu benzerlik makul sınırı aşmakta ve davalının davacıdan alımtı yaptığı sonucunu doğurmaktadır.</p> <p>Burada ayrıca belirtmek gerekir ki bir konuyu yabancı bir kaynaktan/yargı kararından çevirerek aktarmak, o kaynağı/ kararı çevirene hasretmez. Çevirenin dipnotlarından asıl kaynağı/karara ulaşan, onu bizzat inceleyen ve tercüme edilecek yeterliliğe sahip olan herkes bu kaynaklardan/kararlardan istifade edebilir. Kaynak göstermenin bir işlevi de zaten budur. Ancak bu durumda, asıl yabancı kaynaktan/karardan yararlanmanın hukuka uygun olabilmesi için, tercümenin bizzat çeviren tarafından yapılması bir başka deyişle aktarının cümlelerinin kullanılmasını gerektir. Aksi halde usulsüz alımtı söz konusu olacaktır. Zira yabancı bir mahkeme kararından bir cümleyi, bölümü çevirmek; söz konusu kararı çevirenin şahsı malı yapmaz fakat çevrilmiş olan cümleyi, bölümü çevirene ait kılar.</p> <p><u>SAYUNMADAKİ MAKALEYE İLİŞKİN DEĞERLENDİRMEYE YÖNELİK ANALİZ:</u></p> <p>Davalı "Fransız Danıştayı'nın 1971 tarihli "<i>Ville nouvelle Est</i>" kararı hakkında bilginin CHAPUS'nün eserininin 1052. sayfasında ve VEDEL/DELVOLVE'nin eserinin 324. sayfasında yer aldığı; öte yandan bu kararı davacının eserinin henüz yayınlanmadan öce, bir önceki örnekte zikredilen "Türk Hukukunda İdarenin Takdir Yetkisinin Yargısal Denetimi" başlıklı makalesinde (dilekçe ekinde mevcut) (s.206), Fransız Danıştayı'nın internet sitesinden indirilerek incelendiğini, dolayısıyla bu kararı ilk defa Gözler'den öğrenmiş olmadığını, bu bakımdan bir hak ihlalden söz edilmesi isabetli olmadığını" ifade etmektedir.</p>
----------------------------	--

Gerçekten de davalının yazarı olduğu, Aralık 2003 tarihli Atatürk Üniversitesi Erzincan Hukuk Fakültesi Dergisi'nin CİLT: VII, SAYI 3-4'ünün ayrı basısında yayımlanan davalının yazarı olduğu "Türk Hukukunda İdarenin Takdir Yetkisinin Yargısal Denetimi" başlıklı makalenin bulunduğu 206 sayfasında davalı yazar;

(205.sayfada Türk Damıştayının 1992 yılında Aliğa Termik Santrali davasında kamu yararı ölçütünü nazara alarak vermiş olduğu karara yönelik yaptığı değerlendirmenin ardından),

206 *Ramazan Çağlayan AÜEHFD, C. VII, S. 3-4 (Aralık 2003)*

Bu karar bize Fransa'da içtihatla ortaya çıkan *fayda-maliyet analizi* ya da *denge ilkesi (prencipe du Bilan)* ilkesini hatırlatmaktadır.¹³⁸ Conseil d'Etat'nin 1971 tarihli "Ville Nouvelle Est" kararı¹³⁹ ile ortaya konulan bu ilkeye göre, çatışan iki değer arasında bir değerlendirme yapılacak, başka bir ifade ile fayda-maliyet analizi yapılacak, hangisinin faydası daha fazla ise ona göre karar verilecektir. İlk başlarda sadece bayındırlık işlerinde uygulanan *fayda-maliyet analizi* ilkesi daha sonraları çevre koruma alanına da girmiştir.¹⁴⁰

şeklinde ifade edilmiş; 139 nolu dipnotta da;

139 Conseil d'Etat, "Ville Nouvelle Est", 28 Mais 1971, Les Grands Arrêts de la Jurisprudence Administrative, (Bu karar, Aralık 2002 de internete http://www.conseil-etat.fr/ce/jurispr/ad-resinden alınmıştır. Karara konu olan olayda, Lille şehrinin içinde bulunan üniversitenin şehir dışında bir "campus" e nakli için kamulaştırma kararı alınır. Üniversitenin nakli için düşünülen yerde, daha önce başlanan bir toplu konut yapımı henüz tamamlanmıştır. Üniversitenin nakli için büyük bir kısmının yıkılması gerekmektedir. Yargı yeri bu iki faaliyet arasında bir fayda-maliyet analizi yapmış ve ona göre karar vermiştir.

biçiminde bir açıklamaya yer verilmiştir.

Bu veriden, kararın davalının bilgisi dahilinde olduğu sonucuna varılması mümkündür. Fakat, anılan makaledeki anlatımlar ile davalının yargılama konusu kitabında bulunan anlatımlar yahut ifade biçimi aynı değildir. Aksine davalı kitabındaki anlatım veya ifade biçimi, davacının kitabındakiyla aynıdır. Zaten önemli olan da koruma ifade biçimine ilişkin bulunduğundan savunmaya katılmaya katılmak mümkün değildir.

<p>Gözlere, İdare Hukuku, op. cit., 2003, c.I, s.599:</p>	<p>ÖRNEK 31</p> <p>Çağlayan, İdarî Yargılama Hukuku, op. cit., 2011, s.281:</p>
<p><i>Asıl Kararı Hazırlayıcı Değerlendirmeler</i> - Atama, unvan verme gibi bazı işlemlerden önce yazılı ve sözlü sınavlar, mülakatlar, tez veya eser incelemeleri gibi çeşitli değerlendirmeler yapılır. Burada asıl işlemin atama veya atamayı reddetme, unvan verme veya vermeme işlemleridir. Bu işlemlerden önceki değerlendirme işlemleri hazırlık işlemleridir. Örneğin bir memuriyete atanmak için başvuran bir kişi, genellikle, yazılı, sözlü ve mülakat değerlendirmesinden geçirilir. Sonuçta bu kişi atanır veya atanmaz. Atanmayan kişi atanmama işlemine karşı dava açtıktan sonra yazılı veya sözlü sınavın hukuka aykırılık yapıldığını iddia edebilir. Ancak atanmama işlemine karşı dava açmadan doğrudan doğruya sadece sözlü sınavına karşı dava açamaz. Keza, bir akademik kadroya atama talebinden sonra adayın eserleri, jüri üyelerine inceltirilir. Jüri üyeleri raporlarını verirler. Bu jüri üyelerinin raporları asıl işlemin (atama işleminin) hazırlık işlemlerini içerir. Bu raporlar bizzatlı icra niteliğe değildir. Dolayısıyla bunlara karşı doğrudan doğruya dava açılamaz. Asıl işleme karşı dava açtıktan sonra bunların da hukuka aykırılığı iddia edilebilir.</p>	<p><i>-Asıl kararı hazırlayıcı değerlendirmeler</i>: Atama, unvan verme gibi bazı işlemlerden önce, yazılı ve sözlü sınavlar, mülakatlar, tez veya eser incelemeleri gibi değerlendirme yapılmaktadır. Burada asıl işlemin, atama yahut atanmama, unvan verme ya da vermeme işlemidir. Bundan önceki değerlendirme işlemleri, hazırlık işlemleri niteliğinde olduğundan, tek başlarına ipal davasına konu teşkil edemez. Ancak nihai işleme karşı açılan davada, söz konusu hazırlayıcı işlemlerdeki hukuka aykırılıklar da ileri sürülebilir.</p>
<p>Davacı İddiası</p> <p></p> <p>Davacılı Şikâyetinin İncelenmesi</p>	<p>Yükarıdaki iki kurtunun karşılaştırılmasından görüleceği gibi Ramazan Çağlayan'ın paragrafı benim paragrafımdan özellenmiştir. Ama maalesef bana bir atf bulunmamaktadır. Ortada bir intihal ve dolayısıyla FSEK, m.7/1, b.3'te hükme bağlanan "kaynak göstermeksizin iktibasla bulunma suçu" vardır.</p> <p>Bu kısımda yer alan bilgiler, Gözlerin eserinde 594-632 sayfalar arasında yaklaşık 38 sayfa olarak ele alınmaktadır.</p> <p>Benim eserimde ise sadece 3 sayfa olarak incelenmektedir.</p> <p>Burada yer alan başlıkların (tasnifin) Gözlerden alındığı 280. sayfa 26. dipnotta belirtilmiştir. Dolayısıyla başlıklara ilişkin bir yanıtta söz konusu değildir.</p> <p>280. sayfada, "Burada hazırlık işlemlerine birkaç örnek vermekte yetineceğiz" ifadesinden sonra dipnot 27'de (Gözlere, C.I, s.595 vd.) şeklinde bir atf yapılarak devam eden bilgilerin Gözler'den alındığı yine açıkça belirtilmiştir.</p> <p>Yine 282. sayfada "İç düzen işlemlerini de kendi içinde üçe ayırabiliriz" ifadesinden sonra üst üste iki nokta koyarak Gözler'e açıkça atf yapılmış ve devam eden bilgilerin gözlerden alındığı açıkça belirtilmiştir.</p> <p>Bu kısım okuyan bir kişinin söz konusu bilgilerin gözlerden alındığını anlamasında bir tereddüt yaşamayacağı açıktır. Dolayısıyla burada da bir hak ihalinden söz edilemez.</p>
<p>Bilirkişi görüşü ve kanaat</p>	<p>Bu örnekte davacının açıklamaları ile davalının eserinde yer alan açıklamalar ciddi ölçüde benzerlik hatta kısmen aynalık taşımaktadır. Her ne kadar söz konusu bilgi genel nitelikte kabul edilebilirse de bu bilgiyi; summa biçimi davacının hususiyetini taşımaktadır. Bu durumda atf yapılmadan kullanılmasına intihal sonucu doğurmaktadır.</p>

<p>Gözler, <i>İdare Hukuku</i>, op. cit., 2003, c.I, s.772:</p> <p>... işlemin sebep unsuru soyut bir şekilde kavramlarla belirlenmiş ise, idare bu kavramların kapsamını somut olaylarla doldurur, mahkemeler de idarenin bu/dolduruluşunu denetler⁶⁵. ...</p> <p>625. Auby ve Drago, op. cit., c.II, s.398-399.</p> <p>Davacı iddiası</p>	<p>ÖRNEK 96</p> <p>Çağlayan, <i>İdarî Yargılama Hukuku</i>, op. cit., 2011, s. 342:</p> <p>zorundadır⁶⁶. İşlemin sebep unsurunun soyut kavramlarla belirlendiği durumlarda, idare bu kavramların kapsamını somut olaylarla doldurur, yargı yerleri de idarenin bu dolduruluşunu denetler⁶⁶. Örneğin kamu görevlisi "ahlâk ve yetersiz- 38 AUBY/DRAGO, age. C.II, s.398-399.</p>
<p>Görüldüğü gibi Ramazan Çağlayan'ın kurdugu cümle, üç kelime farkıyla benim cümlemden olduğu gibi almamadır. "...idare bu kavramların kapsamını somut olaylarla doldurur, mahkemelerde idarenin bu dolduruluşunu denetler" ifadesi kelime benim ifademdir; tek farkla ki, benim "mahkemeler" terimim Ramazan Çağlayan "yargı yerleri" terimi ile değiştirmiştir. "Dolduruluşunu denetler" gibi tuhaf bir ifadeyi, Ramazan Çağlayan'ın benim ifademden habersiz olarak kullanmış olması mümkün mü? "Mahkemeler" teriminin "yargı yerleri" terimi ile değiştirilmesi, kötü niyetli, alıntının benden olduğunu gizlemek için yapılmış bir değişikliktir başka bir şey değildir. Ama gerçekten bu değişiklikle alıntının benden olduğu gizlenebiliyor mu, onu okuyucunun takdirine bırakıyorum.</p> <p>Bu arada vurgulamak isterim ki, Ramazan Çağlayan, yukarıdaki cümleyi benden almış olmasına rağmen, bana değil, Auby ve Drago'ya atfı yapmaktadır. Ramazan Çağlayan'ın bu atfı yapıyor olmasının sebebi benim burada Auby ve Drago'ya atfı yapıyor olmamdır. Dolayısıyla Ramazan Çağlayan'ın sadece ana metindeki cümlesi değil, dipnotu dahi bir intihal ürünüdür. Pek muhtemelen gerçekte, Ramazan Çağlayan Auby ve Drago'nun eserini dahi görmemiştir.</p> <p>Konu hakkında bilgisi sınırlı olan ve iyiniyetli okuyucular, Ramazan Çağlayan'ın bu cümlesini gerçekten Auby ve Drago'dan aldığını ve ortada sadece bir rastlantı bulunduğunu sanabilirler. Bir kere alıntı da kullanılan kelimeler arasındaki fark bu derecede bir rastlantı olmayacağı gösterir. İkinci olarak atfı yapılan Auby ve Drago'un adı geçen eserinin belirtilen sayfalarında "işlemin sebep unsurunun soyut kavramlarla belirlendiği durumlarda, idare bu kavramların kapsamını somut olaylarla doldurur, yargı yerleri de idarenin bu</p>	

	<p><i>dolduruluşunu denetler</i>" şeklinde çevrilebilecek tek bir cümle yoktur. Bu cümleyi ben Auby ve Drago'nun kitabının ilgili sayfasında geçen "<i>Les conditions légales sont abstraitement fixées par le législateur, mais le juge définit le contenu</i> (kanuni şartlar kanun koyucu tarafından soyut olarak belirlenir, ama hâkim onların kapsamını belirler)" ifadesine dayanarak kurduğum ve fikrin kaynağı olarak da Auby ve Drago'ya atıfta bulundum.</p> <p>Ortada FSEK, m.71/1, b.5'te hükme bağlanan "yanlış veya aldatıcı mahiyette kaynak gösterme suçu" vardır.</p> <p>Ayrıca belirtelim ki, yukarıdaki kütuda verilen teorik açıklamadan sonra örnek olarak Daniştay Davası Daireleri Kurulunun K.1968/271 sayılı kararı da benim kitabımdan (c-1, s.773) alınmıştır.</p>
Davalı savunması	Burada yabancı bir serden benzer ifadelerle alıntı bulunmakta ve o esere atıf yapılmaktadır. Aynı konular defaatle okunduğundan, Fransızca metin okunduğunda benzer ifadelerle çevrilmektedir.
Bilirkişi görüşü ve kanaat	Davalı bu örnekte Fransızca bir eserden yararlanarak konuyu açıklamış, ancak birebir çeviri yapmayıp konunun ana fikrini kendi cümleleriyle belirtmiştir. Davalı davacıyla neredeyse aynı cümleyi kullanarak ve davacıya değil davacının dipnotta belirttiği yazara atıf yaparak konuyu ele almıştır. Türkçe veya yabancı bir dilde yazılmış bir eserin belli bir bölümünü inceleyip bu incelemeyi birkaç cümleyle özetleyerek veya daha veziz bir şekilde ifade etmek söz konusu cümleyi bu incelemeyi yapan yazara ait kılar. Özetle davacının yabancı bir kaynağa dayanarak yaptığı çıkarım kendi fikri emeğinin ürünüdür ve atıf yapılmadan kullanılması intihale vücut vermiştir.

ÖRNEK 104	
<p>Gözler, İdare Hukuku, op. cit., 2003, c.I, s.796-697:</p> <p>Yukarıda belirttiğimiz nedenden dolayı, Fransız Danıştayı birçok alanda idarenin sebep olarak gösterdiği olayların, fiillerin hukukî tavafisini denetlemeyi "açık değerlendirme hatası" (<i>erreur manifeste de l'appréciation</i>)" olmalıdır⁷³¹. ... Fransız Danıştayı bu alanlarda idarenin ancak "açık değerlendirme hatası" (<i>erreur manifeste de l'appréciation</i>)" yapması durumunda olayların hukukî tavafisinin doğruluğunu denetlemektedir⁷³². Açık değerlendirme hatası, çok ağır (<i>grossier</i>) ve apaçık (<i>flagrant</i>) hatalardır⁷³⁴. Bunlar öyle hatalardır ki, bunların yanlış olduğunu anlamak için uzman olmaya gerek yoktur; sıradan bir kişi bile bunların yanlış olduğunu anlayabilir⁷³⁵. Fransızda hakimnin açık değerlendirme hatasına dayanarak yaptığı denetime, "minimum denetim (<i>contrôle minimum</i>)"⁷³⁶ veya "sınırlı denetim (<i>contrôle restreint</i>)"⁷³⁷ denmektedir.</p> <p>⁷³¹ Vedel ve Delvolvé, <i>op. cit.</i>, c.II, s.322. ⁷³² Ög, <i>Laubodère, Venezia ve Gaudemet, Traité</i>, <i>op. cit.</i>, c.I, s.590. ⁷³³ Ög, <i>Laubodère, Venezia ve Gaudemet, Traité</i>, <i>op. cit.</i>, c.I, s.322. ⁷³⁴ Aubry ve Drago, <i>op. cit.</i>, c.II, s.394; Vedel ve Delvolvé, <i>op. cit.</i>, c.II, s.327. ⁷³⁵ Rivéro, <i>op. cit.</i>, s.242. ⁷³⁶ Chapus, <i>Droit administratif général</i>, <i>op. cit.</i>, c.I, s.1061.</p>	<p>Çağlayan, İdari Yargılama Hukuku, op. cit., 2011, s.346: (DOĞRUSU S.347)</p> <p>Bu sebeplerden dolayı Fransız Danıştayı birçok alanda idarenin gösterdiği sebeplerin niteliğini denetlerken "açık değerlendirme hatası" (<i>erreur manifeste de l'appréciation</i>)" ilkesini uygulamaktadır. Açık değerlendirme hatası bulunmadıkça, denetlemeyi reddetmemektedir³⁹⁶. Açık değerlendirme hatası, çok ağır ve apaçık olan uzman olmayanların da anlayabileceği hatalardır³⁹⁶. Fransız hukukunda, açık değerlendirme hatası olup olmadığı şeklindeki denetime "minimum denetim (<i>contrôle minimum</i>)"³⁹⁷ veya "sınırlı denetim (<i>contrôle restreint</i>)"³⁹⁸ denilmektedir.</p> <p>³⁹⁶ CHAPUS, Droit Administratif, s.1039 vd.; AUBRYDRAGO, <i>op. cit.</i>, c.II, s.392 vd.; VEDELDELVOLVÉ, <i>op. cit.</i>, c.I, s.322. ³⁹⁷ AUBRYDRAGO, <i>op. cit.</i>, c.II, s.394.; VEDELDELVOLVÉ, <i>op. cit.</i>, c.I, s.327. ³⁹⁸ RIVERO, <i>op. cit.</i>, s.242 ³⁹⁹ CHAPUS, Droit Administratif, s.1038.</p>
<p>Davacı İddiası</p> <p>Görüldüğü gibi Ramazan Çağlayan, yukarıdaki paragrafı bütünüyle benden almakta ve hatta benim atfı yaptığımı yazılara dahi dipnotta atfı yapmaktadır. Ramazan Çağlayan'ın bu paragrafa ilgili hem ana metni, hem dipnotları benden alınmıştır. Ortada FSEK, m.71/1, b.3'te hükme bağlanan "kaynak göstermeksizin ıktibasta bulunma suçu" ve FSEK, m.71/1, b.5'te hükme bağlanan "yanlış veya aldatıcı mahiyette kaynak gösterme suçu" vardır.</p> <p>Ayrıca belirtmek isterim ki, yukarıdaki kutuda yer alan metnin itibarıyla sadece ana metnimi ve dipnotlarını almakla yetinmemiş, benim sifilimi dahi iktid etmiştir. Şöyle: Benim "açık değerlendirme hatası" (<i>erreur manifeste de l'appréciation</i>)", minimum denetim (<i>contrôle minimum</i>)" ve "sınırlı denetim (<i>contrôle restreint</i>)" terimlerini Ramazan Çağlayan sadece kelime kelime almakla yetinmemekte, üstüne üstlük bu terimlerin Fransızca karşılıklarını da aynen verdiğim gibi italikle ve parantezi içinde vermekte ve keza Türkçe terimi ve Fransızca terimi de tımaak için almaktadır. Bu stili Türk idare hukuku literatüründen kullanan benden başka bir yazar yoktur.</p>	<p>Burada da Fransızca eserlerdeki açıklamalar benzer ifadelerle özetlenmektedir. Atfı yapılan eserler arasında olan CHAPUS'nun eserinin sayfa numaralarının farklı olduğunu belirtmek isterim Diğer eserlerin aynı başlıklarına atfı yapıldığından sayfa numaraları aynıdır. Bu eserlerden örnekler ekte sunulmaktadır.</p>
<p>Birlikçi görüşü ve kanaat</p>	<p>Bu örnekte davacı konuyu çeşitli Fransızca eserlere atfı yapmış. Davalı davacıyla çok benzer bir içerik ve ifade tarzıyla sunmuş ancak davacıya değil davacının da yararlanmış bulunduğu eserlere atfı yapmıştır. Aynı uzmanlık alanında çalışıyor; aynı konuda yazıyor olsalar da iki farklı yazarın bir meseleyi tesadüf eseri olarak bu kadar benzer bir ifade biçimiyle sunması, 4 farklı eserin aynı cümlelerini aynı sırayla alınılması olanak dışıdır. Burada davalı davacıdan alıntı yapmış ancak davacıya atfı yapmamıştır.</p>

ÖRNEK 148

Çağlayan, *İdarî Yargılama Hukuku, op. cit.*, 2011, s.433:

4. İdarî Sorumluluğun Özerkliği

Özel hukuk sorumluluğu, Roma hukukundan buyana bilinmekte ve uygulanmaktadır. Oysa idarî sorumluluk çok daha yakın bir tarihte, Fransız Uyuşmazlık Mahkemesinin 1973 tarihli *Blanco* kararıyla ortaya çıkmış ve bu tarihten sonra yargı kararları ve öğretideki teorilerde gelişmiştir. İdarî sorumluluk da, aynen özel hukuk sorumluluğunda olduğu gibi, kişilerin uğradığı zararların tazmin edilmesini konu edinmektedir. Bu iki tür sorumluluğun kuralları arasında benzerlikler de bulunmaktadır. Öte yandan, özel hukuk sorumluluk ilkelерinin, idareye de uygulanacağı dumlur bulunmaktadır. Şu halde idarî sorumluluk, özel hukuk sorumluluğundan bağımsız, kendi özgü kural ve ilkeleri olan bir sorumluluk mudur? Yoksa özel hukuk sorumluluğundan türetilmiş, onun bir türünden mi ibarettir?

Bu sorunun cevabını, idarî sorumluluğun doğum tarihi de olan, Fransız Uyuşmazlık Mahkemesinin 1873 tarihli *Blanco* kararında¹¹¹ bulmaktayız. Mahkeme söz konusu kararında şöyle demektedir:

“...Devletin kamu hizmetlerinde istihdam ettiği kişilerin fiilleriyle bireylere verilen zararlardan dolayı devlete yüklenilecek sorumluluk, bireyler ile bireyler arasındaki ilişki için Medeni Kanunda kabul edilmiş ilkelere düzenlenemez. Bu sorumluluk ne genel, ne de uzlaşırma ihtiyacına göre değişen özel kuralları vardır. O halde, devletin bireylere verdiği zararlara hakkında karar vermesi sadece idarî makamlar yetkilidir...”¹¹²

Bu karar, idarenin sorumluluğu yanında, bu sorumluluğun özerkliğini de ilan etmektedir. Bu karardan çıkan sonuçları şu şekilde özetleyebiliriz¹¹³:

- 1) Devlet, kamu hizmetlerinde istihdam ettiği kişilerin fiilleriyle kişilere verilen zararlardan sorumludur¹¹⁴.
- 2) Bu sorumluluk, Medeni Kanun hükümlerine tâbi değildir. Söz konusu bu sorumluluk kendine özgü kuralları bulunmaktadır¹¹⁵.
- 3) Bu sorumluluk dolayısıyla açılacak davalarda görevli yargı düzeni, idare mahkemeleridir¹¹⁶.

D. İDARİ SORUMLULUĞUN ÖZERKLİĞİ

Yukarıda gördüğümüz gibi malî sorumluluğun “medeni sorumluluk (*responsabilité civile*)” ve “idarî sorumluluk (*responsabilité administrative*)” olmak üzere iki çeşidi vardır. Medeni sorumluluk veya özel hukuk sorumluluğu, oldukça eski bir sorumluluktur. Bugünde geçerli olan temel ilkeleri Roma hukukunda oluşmuştur. İdarî sorumluluk ise yukarıda gördüğümüz gibi genel olarak ancak Fransa’da 1 Şubat 1873 tarihli *Blanco* kararıyla⁹⁶ ortaya çıkmış ve bu tarihten sonra gelişmiştir. Dolayısıyla özel hukuk sorumluluğunun 2500 yıllık bir geçmişi, idarî sorumluluğun ise 130 yıllık bir geçmişi vardır. İdarî sorumluluk da, özel hukuk sorumluluğu gibi kişilerin uğradığı zararın tazmin edilmesini amaçlamaktadır. Bunların kuralları, aşısında da benzerlikler vardır. Dahası özel hukuk sorumluluğunun idareye de uygulanması mümkündür ve yukarıda gördüğümüz gibi bazı idarî eylem ve işlemler için de uygulanmaktadır. O zaman ortaya şu sorun çıkıyor: Acaba idarî sorumluluk denen sorumluluk, özel hukuk sorumluluğu karşısında bir özerkliğe sahip midir? Yoksa idarî sorumluluk, özel hukuk sorumluluğunun bir çeşidinden mi ibarettir?

Bu soruya Fransız Uyuşmazlık Mahkemesi yukarıda gördüğümüz 1 Şubat 1873 tarihli *Blanco* kararıyla idarî sorumluluğun özerkliği lehinde cevap vermiştir: Fransız Uyuşmazlık Mahkemesi şöyle demiştir:

“Devletin kamu hizmetlerinde istihdam ettiği kişilerin fiilleriyle bireylere verilen zararlardan dolayı devlete yüklenilecek sorumluluk, bireyler ile bireyler arasındaki ilişki için Medeni Kanunda kabul edilmiş ilkelere düzenlenemez. Bu sorumluluk ne genel, ne de mutliktir. Bu sorumluluğun hizmetin gerekleri ve devletin haklarını ile özel kişilerin haklarını uzlaşırma ihtiyacına göre değişen özel kuralları vardır. O halde [devletin bireylere verdiği zararları hakkında karar vermesi] sadece idarî makamlar yetkilidir.”

<p>¹¹¹ Kararın metni ve incelemesi için bkz. LONGWEIL/BRAIBANT / DELVOLVÉ/GENEVOIS, age., s.1-7; RICCI, Mémento, s.11; DE FORGES, age., s.275.</p> <p>¹¹² "Considérant que la responsabilité, qui peut incombier à l'Etat pour les dommages causés aux particuliers par la fait des personnes qu'il emploie dans le service public, ne peut être régie par les principes qui s'appliquent dans le code civil, pour les rapports de particulier à particulier; que cette responsabilité n'est ni générale ni absolue; qu'elle a ses règles spéciales qui varient suivant les besoins du service et la nécessité de concilier les droits de l'Etat avec les droits privés..." LONGWEIL/BRAIBANT/DELVOLVÉ/GENEVOIS, age., s.1-7.</p> <p>¹¹³ DE LEMOTHE, agm., s.114; GÖZLER, age., C.II, s.953.</p> <p>¹¹⁴ Uyuşmazlık Mahkemesinin, Devletin sorumluluğuna ilişkin bu içtihadı, Fransız Danıştayının 1903 tarihli <i>Terrier</i> ve Uyuşmazlık Mahkemesinin 1908 tarihli <i>Feurty</i> kararlarıyla, diğer kamu tüzel kişileri için de kabul edilmiştir. Bkz. RICCI, Mémento, s.17; RIVERO, age., s.284.</p> <p>¹¹⁵ DE FORGES, age., s.276.</p> <p>¹¹⁶ Daha sonra verilen kararlarda idari sorumluluğun başsımsızlık niteliği tekrarlanmıştır. Örneğin, Fransız Uyuşmazlık Mahkemesinin 1999 tarihli <i>Comité d'Expansiori de Doratigne</i> kararında, Blanco içtihadı tekrarlanarak "devlete ve diğer kamu tüzel kişilerine, onların idari kamu hizmetlerine isnat edilen zararlar dâiresinde yükümlülük sorumluluğun kamu hukuku rejimine tabi olduğuna, bu ilkeye ancak sarıh kanun hükümlüyle istisna getirilebileceğine" karar verilmiştir. CHAPUIS, age., s.1204.</p>	<p>113</p>
<p>⁹⁷ Bu kararda üç şey denmektedir: (1) Devlet kamu hizmetlerinde istihdam ettiği kişilerin fiilleriyle bireylere verilen zararlardan dolayı sorumludur. (2) Bu sorumluluk, Medeni Kanun hükümlerine tâbi değildir; bu sorumluluğun kendine özel kuralları vardır. (3) Bu sorumluluk dolayısıyla açılacak davalar idari yargıda görülür. Denilen birinci şey, idarenin sorumluluğu ilkesinin kabul edilmesi anlamına gelmektedir. Bunu biraz yukarıda gördük. Denilen ikinci ve üçüncü şey, idarenin sorumluluğunun özel hukuk sorumluluğu olmadığı, bu sorumluluğun kendine has bir sorumluluk olduğu, açığıca bu sorumluluğun özerk olduğu anlamına gelmektedir. İdarenin bu özel hukuka tâbi olmayan bu kendine has sorumluluğuna daha sonraları "idari sorumluluk" denmeye başlanmıştır.</p> <p>96. Tribunal des conflits, 1 Şubat 1873, <i>Blanco</i>, ler suppl. s.61 (Bu ünlü kararın metni ve incelemesi Long <i>et al.</i>, <i>op. cit.</i>, s.1-7'de bulunmaktadır).</p> <p>97. "Considérant que la responsabilité, qui peut incombier à l'Etat pour les dommages causés aux particuliers par le fait des personnes qu'il emploie dans le service public, ne peut être régie par les principes qui sont établis dans le code civil, pour les rapports de particulier à particulier; que cette responsabilité n'est ni générale, ni absolue; qu'elle a ses règles spéciales qui varient suivant les besoins du service et la nécessité de concilier les droits de l'Etat avec les droits privés" (Tribunal des conflits, 1 Şubat 1873, <i>Blanco</i>, ler-suppl. s.61, makaleden: Long <i>et al.</i>, <i>op. cit.</i>, s.1).</p>	<p>113</p> <p>Yukarıda iki kutu içindeki metinler karşılaştırılırsa Ramazan Çağlayan'ın benden alıntı yaptığı görülür. Ama maalesef bana değil, Fransız yazarlara atf vardır. Yukarıdaki metnin benden alındığı tartışmasızdır: Ramazan Çağlayan'ın <i>Blanco</i> kararından aldığı kısım noktasına virgüline benden alınmadır: İki metni verelim:</p> <p>Çağlayan, İdari Yargılama Hukuku, op. cit., 2011, s.433:</p>

Bu sorunun cevabını, idarî sorumluluğun doğum tarihi de olan, Fransız Uyuşmazlık Mahkemesininin 1873 tarihli *Blanco* kararında¹¹¹ bulmaktayız. Mahkeme söz konusu kararında şöyle demektedir:

"...Devletin kamu hizmetlerinde istihdam ettiği kişilerin füllleriyle bireylere verilen zararlardan dolayı devlete yüklenilebilecek sorumluluk, bireyler ile bireyler arasındaki ilişkiler için Medeni Kanunda kabul edilmiş ilkelere düzenlenemez. Bu sorumluluk ne genel, ne de mulaktır. Bu sorumluluğun hizmetin gerekleri ve devletin hakları ile özel kişilerin haklarını uzlaşırına ihtiyacına göre değişen özel kuralları vardır. O hâlde, devletin bireylere verdiği zarurlar hakkında karar vermeye sadece idarî makamlar yetkilidir..."¹¹²

¹¹² "Considérant que la responsabilité qui peut incomber à l'Etat pour les dommages causés aux particuliers par le fait des personnes qu'il emploie dans le service public, ne peut être régie par les principes qui sont établis dans le code civil, pour les rapports de particulier à particulier, que cette responsabilité n'est ni générale ni absolue; qu'elle a ses règles spéciales qui varient suivant les besoins du service et la nécessité de concilier les droits de l'Etat avec les droits privés..." LONGWELBRAINBAINT/DELVOLLE/GENEVOIS, age., s.1-7.

Gözler, İdare Hukuku, op. cit., 2003, c.II, s.953:

Bu soruya Fransız Uyuşmazlık Mahkemesi yukarıda gördüğümüz 1 Şubat 1873 tarihli *Blanco* kararıyla idarî sorumluluğun özergiliği lehinde cevap vermiştir: Fransız Uyuşmazlık Mahkemesi şöyle demiştir:

"Devletin kamu hizmetlerinde istihdam ettiği kişilerin füllleriyle bireylere verilen zararlardan dolayı devlete yüklenilebilecek sorumluluk, bireyler ile bireyler arasındaki ilişkiler için Medeni Kanunda kabul edilmiş ilkelere düzenlenemez. Bu sorumluluk ne genel, ne de mulaktır. Bu sorumluluğun hizmetin gerekleri ve devletin hakları ile özel kişilerin haklarını uzlaştırma ihtiyacına göre değişen özel kuralları vardır. O hâlde [devletin bireylere verdiği zarurlar hakkında karar vermeye] sadece idarî makamlar yetkilidir"⁹⁷

⁹⁷ "Considérant que la responsabilité, qui peut incomber à l'Etat pour les dommages causés aux particuliers par le fait des personnes qu'il emploie dans le service public, ne peut être régie par les principes qui sont établis dans le code civil, pour les rapports de particulier à particulier; que cette responsabilité n'est ni générale, ni absolue; qu'elle a ses règles spéciales qui varient suivant les besoins du service et la nécessité de concilier les droits de l'Etat avec les droits privés" (Tribunal des conflits, 1 Şubat 1873, *Blanco*, let suppl. s.61, nakleden: Long *et al.*, op. cit., s.1).

Yukarıdaki iki kutuyu karşılaştıralım: Birinci paragraf, birkaç kelimesi değiştirilerek benim paragrafımdan alınmıştır. İkinci paragraf

1/14

ise noktası virgüline benden alınmıştır. Yukarıda Ramazan Çağlayan italikle verdiği paragraf ile benim girintili paragraf olarak verdiğim karşılaştırılabilir. Bütün kelimeler aynı. Bu paragraf, *Blanco* kararından benim yaptığım bir çeviridir. Çeviri de bir fikri eserdir. Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun koruması altında olan bir fikri eserdir. Ramazan Çağlayan *Blanco* kararının ilgili paragrafının Türkçe çevirisi benden almakta, milletlerarası çevirinin benim tarafından yapıldığını belirtmemektedir. Okuyucu bu çevirinin haliyle Ramazan Çağlayan tarafından yapıldığını sanacaktır.

Ramazan Çağlayan'ın yaptığı şey tipik bir hırsızlıktır. Çeviriyi noktası virgüline benden almakta ama bana atıf yapmamaktadır. Bu basit bir hata, gözden kaçmış bir husus değildir.

Yukarıdaki çalıntıya ilişkin ayrıca şu husus da belirtmek isteriz: Ramazan Çağlayan benden intihal ettiği metnin altına 112 nolu dipnota çevrilen metnin Fransızca orijinalini koymaktadır. Belirtmek isterim ki, Ramazan Çağlayan'ın 112 nolu dipnotu dahi kendisinin emeğinin bir ürünü değildir. Ramazan Çağlayan'ın *Blanco* kararının Fransızca orijinalinden koyduğu pasaj, benim kitabımın 953'nci sayfasında bulunan 97 nolu dipnottan alınmıştır. Eğer ben, *Blanco* kararından bu pasajı Türkçeye çevirip kitabıma koymasaydım, Ramazan Çağlayan da koymayacaktı. Eğer ben çevirdiğin metnin Fransızca orijinalini 97 nolu dipnota koymasaydım, Ramazan Çağlayan da 112 nolu dipnotuna koymayacaktı.

Devam edelim:

Bu karar, idarenin sorumluluğu yanında, bu sorumluluğun üzerliğini de ilan etmektedir. Bu karardan çıkan sonuçları şu şekilde özetleyebiliriz¹¹³:

- 1) Devlet, kamu hizmetlerinde istihdam ettiği kişilerin filleriyle kişilere verilen zararlardan sorumludur¹¹⁴.
- 2) Bu sorumluluk, Medeni Kanun hükümlerine tâbi değildir. Söz konusu bu sorumluluğun kendine özgü kuralları bulunmaktadır¹¹⁵.
- 3) Bu sorumluluk dolayısıyla açılacak davalarda görevli yargı düzeni, idare mahkemeleridir¹¹⁶.

¹¹³ DE LEMOTHE, *agm.*, s.114; GÖZLER, *age.*, C. II, s.953.

¹¹⁴ Uyuşmazlık Mahkemesinin, Devletin sorumluluğuna ilişkin bu içtihadı, Fransız Danıştayının 1903 tarihli *Tertre* ve Uyuşmazlık Mahkemesinin 1908 tarihli *Ferdy* kararlarıyla, diğer kamu tüzel kişileri için de kabul edilmiştir. Bkz. RICCİ, Memento, s.17 ; RIVERO, age., s.254.

¹¹⁵ DE FORGES, age., s.276.

¹¹⁶ Daha sonra verilen kararlarda idari sorumluluğun bağımsızlık niteliği tekrarlanmıştır. Örneğin Fransız Uyuşmazlık Mahkemesinin 1999 tarihli *Comité d'Expansion de Doucogne* kararında, Blanco içtihadı tekrarlanarak "devlete ve diğer kamu tüzel kişilerine onları idari kamu hizmetlerine isnat edilen zararlar dolayısıyla yükülebilecek sorumluluğun kamu hukukuna rejimine tabii olduğuna, bu ilkeye ancak sarfi kanun hükümlerine istisna getirilebileceğine" karar verilmiştir. CHAPUIS, age., s.1204.

Gözlere İdare Hukuku, op. cit., 2003, c.II, s.953-954:

Bu kararda üç şey denmektedir: (1) Devlet kamu hizmetlerinde istihdam ettiği kişilerin fiilleriyle bireylerle verilen zararlardan dolayı sorumludur. (2) Bu sorumluluk, Medenî Kanun hükümlerine tâbi değildir; bu sorumluluğun kendine özel kuralları vardır. (3) Bu sorumluluk dolayısıyla açılacak davalar idarî yargıda görülür.

Yukarıdaki iki kutudaki metni karşılaştırırsanız bunun benden alıma olduğu kolayca görülür: Ramazan Çağlayan'ın "(1) Devlet kamu hizmetlerinde istihdam ettiği kişilerin fiilleriyle bireylerle verilen zararlardan sorumludur" cümlesi kendisinin dipnotta belirttiği gibi Ricci veya Rivo'ndan değil, benim "(1) Devlet kamu hizmetlerinde istihdam ettiği kişilerin fiilleriyle bireylerle verilen zararlardan dolayı sorumludur" şeklindeki cümlemden (c.II, s.953) alınmadır. Ramazan Çağlayan'ın "(2) Bu sorumluluk, Medenî Kanun hükümlerine tâbi değildir. Söz konusu bu sorumluluğun kendine özel kuralları vardır" cümlesi kendisinin dipnotta gösterdiği gibi De Forges'ten değil, benim "(2) Bu sorumluluk, Medenî Kanun hükümlerine tâbi değildir; bu sorumluluğun kendine özel kuralları vardır" şeklindeki cümlemden (c.II, s.434) alınmadır. Bunların benden alındığı öylesine tartışmasızdır ki, cümlelerin ötündeki madde numaraları dahi aynıdır.

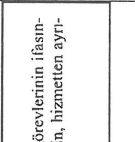

Ramazan Çağlayan gerçekte benden aldığı bu cümleler için bana değil, Fransız yazarlara atıf yapmaktadır. Bunun dürüstlüğüle izahı mümkün değildir. Burada basit bir intihal yoktur; aynı zamanda yapılan intihali gizleme çabası vardır. Bu cümleleri okuyan kişi, bunların sonundaki dipnotlara bakacak ve bunların bir Fransız yazardan alındığını sanacaktır. Böylece bu cümlelerin gerçekte benden alındığını kimse araştırma ihtiyacı hissetmeyecektir.

Ramazan Çağlayan yukarıdaki paragrafları bir yandan FSEK, m.71/1, b.3'te hükme bağlanan "kaynak göstermeksizden iktibasta bulunma suçu"nu, diğer yandan da FSEK, m.71/1, b.5'te hükme bağlanan "yanlış veya aldatıcı mahiyette kaynak gösterme suçu"nu oluşturur.

Davalı savunması	<p>Burada bir teknik hata kasit dışı teknik bir hata oluşmuştur. 11. dipnotta "kararın metni ve incelemesi için bkz. dedikten sonra kararın Fransızca metnin yer alması gerekmekte idi. Çeviri ise Gözler'den alınmıştır. Kitabın 10. sayfasının 17. dipnotuna bakılacak olursa, çeviri Gözler'den alındığında açıkça belirtilmiştir. Orada belirtirken burada belirtmekten neden kaçınayım. Burada dipnotlardan da anlaşılacağı gibi, kitabın hacminin kısaltılması sırasında teknik bir sebeple dipnotlarda da kaymalar olmuştur.</p>
Bilirkişi görüşü ve kanaat	<p>Bu örnekte ağır, ciddi bir intihal durumu mevcuttur. Bu örnekte davacı konuyu açıkladıktan sonra Fransız Uyuşmazlık Mahkemesinin bir kararından söz etmiş, kararın belli bir kısmını çevirmiş ve tımaak içinde aktarmış ayrıca kararın ana noktalarını da üç maddede ifade etmiştir. Davalı da konuyu davacıyla aynı üslup (davacı çeşitli sorularla okuyucuyu yönlendirmiş davalı da aynı konuda sorulara yer vermiş) ve aynı kelimelerle açıkladıktan sonra söz konusu yargı kararından bahsetmektedir. Davalı, davacının çevirip eserinde yer verdiği bölümü kelimesine kitabına aktarmakta ve fakat davacıya atıf yapmamaktadır. Üslup ve kullanılan kelimelerdeki tesadüfî aşan benzerlik yanında davalının yabancısı bir mahkeme kararının çevirisini davacıya atıf yapmadan aktarmış olması, davacının fikri emeğinin eseri olan bu bölümü/çeviriyi kanuna aykırı biçimde kendisine mal etmesi anlamına gelmektedir ve intihaldir.</p>

<p>Gözler, <i>İdare Hukuku, op. cit., 2003, c.II, s.979:</i></p> <p>3. Hukuka Aykırılık ve Kusur “Hukuka aykırılık (<i>illégalité</i>)” ile “kusur (<i>faute</i>)” arasında ne gibi bir ilişki vardır? Hukuka aykırı olan bir eylem ve işlem aynı zamanda kusurlu mudur? Hukuka uygun eylem ve işlem kusurlu olabilir mi? Bu sorulara idarenin eylemleriyle işlemleri arasında ayırım yaparak cevap verilmektedir.</p>	<p>ÖRNEK 155</p> <p>Çağlayan, <i>İdari Yargılama Hukuku, op. cit., 2011, s.441-445:</i></p> <p>2. Hukuka Aykırılık ve Kusur</p> <p>a. Hukuka Aykırılık-Kusur İlişkisi</p> <p>“Hukuka aykırılık (<i>illégalité</i>)” ile “kusur (<i>faute</i>)” arasında ne gibi bir ilişki bulunmaktadır? İşlem ve eylemlerin hukuka aykırı olması, aynı zamanda kusurlu olduğunu gösterir mi? Hukuka uygun işlem ve eylemlerde kusur olabilir mi? Bu sorulara idari eylemler ile idari işlemler arasında bir ayırım yapılarak cevap verilmektedir.</p>
<p>Davacı iddiası</p>	<p>Görüldüğü gibi Ramazan Çağlayan’ın yukarıdaki cümleleri olduğu gibi benim cümlelerimden alınmıştır. Ama maalesef atif bana atif yoktur. Atif yapmadan bir yazının cümlelerinin bir başka yazar tarafından alınmasına intihal denir ve FSEK, m.71/1, b.3’te hükme bağlanan “kaynak göstermeksizin iktibasta bulunma suçu”nu oluşturur. Ramazan Çağlayan’ın yukarıdaki paragraftan sonraki paragrafı da benden alınmadır. Şimdi bunu görelim:</p>
<p>Davalı savunması</p>	<p>Burada verilen karşılaştırmada sadece bir benzerlik bulunmaktadır. Aynı konunun benzer ifadeleriyle verilmesi gayet normaldir. CHAPUS’nün ifadesi: “<i>si la decision est illegale, elle est par la meme fautive</i>”</p>
<p>Bilirkişi görüşü ve kanaat</p>	<p>Davalı davacının üslubunu, konuyu sunma aktarma biçimini, girizgâh için kullandığı kelimeleri, cümleleri aynen alıntılanmış ancak davacıya atif yapmamıştır. İntihal vardır.</p>

125

<p>Gözet, <i>Idare Hukuku</i>, 2003, c.II, s.1026:</p> <p>2. Kişisel Kusur</p> <p>“Kişisel kusur (<i>faute personnelle</i>)”, kamu görevlilerinin görevlerinin ifasından ayrılabılır nitelikte olan kusurlardır.⁴⁶² Hizmetten ayrılabılır nitelikte olan bu kusurlar üç değişik şekilde ortaya çıkabilirler:</p> <p>462: <i>Chapuis, Droit administratif/général, op. cit., c.I, s.1386; De Laubadère, Venezia ve Gaudemet, op. cit., s.II, s.954; De Forges, op. cit., s.312.</i></p>	<p>ÖRNEK 180</p> <p>Çağlayan, İdarî Yargılama Hukuku, 2011, s.451:</p> <p>İb. Kişisel Kusur</p> <p>“Kişisel kusur (<i>faute personnelle</i>)”, kamu görevlilerinin, görevlerinin ifasından ayrılabılır nitelikte olan kusurlardır.⁴⁶² Kamu görevlilerinin, hizmetten ayrılabılır nitelikteki kusurları üç değişik şekilde ortaya çıkabilir.</p> <p>462: <i>CHAPUIS, Droit Administratif, s. 1389.</i></p>
<p>Davacı İddiası</p> 	<p>Yukarıdaki iki kutudaki metinleri karşılaştırmız. Alıntının benden yapıldığı ortadadır. Ramazan Çağlayan'ın bu alıntısında tam dört adet hukuka aykırılık vardır:</p> <p>I. Ramazan Çağlayan'ın</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p>“Kişisel kusur (<i>faute personnelle</i>)”, kamu görevlilerinin, görevlerinin ifasından ayrılabılır nitelikte olan kusurlardır.⁴⁶²</p> </div> <p>şeklindeki cümlesi kelime kelime, noktası virgüle benden alınmış bir cümledir. Bu bir “aynen alıntı”dır. FSEK, m.35/son uyarınca “İktibasın belli olacak şekilde yapılması” şarttır. Aynen alıntının belli olacak şekilde yapılmasının yöntemi ise alıntılanan cümlemin tırnak içinde ve italikle verilmesi gerekir. Ramazan Çağlayan aynen alıntısı sanki mealen alıntı imiş gibi vermektedir.</p> <p>2. Alıntı benden yapılmıştır. Ama bana atıf yoktur. kaynağı gösterilmemiş alıntı intihal teşkil eder ve FSEK, m.71/1, b.3'te hükme bağlanan “kaynak göstermeksiz inktibasta bulunma suçunu” oluşturur.</p> <p>3. Ramazan Çağlayan alıntısı benden yapılmış olmasına rağmen, bana değil, bir Fransız yazara atıf yapmaktadır. Benden yapılmış bir alıntı için başka yazara kaynak olarak gösterilmesi FSEK, m.71/1, b.5'te hükme bağlanan “aldatıcı mahiyette kaynak gösterme suçunu” oluşturur.</p>
<p>Davalı savunması</p>	<p>CHAPUIS (C.I, s. 1358): “<i>Les fautes personnelles ont en corumum d'être detachable de l'exercice des fonctions.</i>”</p> <p>Burada söz konusu olan yukarıdaki ifadenin tercümesinden ibarettir.</p>
<p>Birlikçi görüşü ve kanaat</p> 	<p>Aynen alıntılanmış bir çeviri vardır ancak atıf davaçaya değil asıl kaynağa yapılmıştır. Benzer bir durum ÖRNEK 197'de de söz konusudur. Bu örnekte yalnızca çeviri değil, çeviriyi aktarma biçimi de alıntılanmıştır. Keza ÖRNEK 236'da da hem çeviri aynen aktarılmış hem de konu davaçaya aynı vurgulamalar yapılarak açıklanmıştır.</p> <p>ÖRNEK 180 (ÖRNEK 197, ÖRNEK 236)</p> <p>Bu örneklerde davacıdan aynen alıntılanmış bir çeviri vardır ancak atıf davaçaya değil asıl kaynağa yapılmıştır. Parantez içinde verilen tüm örnekler bakımından aynı yönde değerlendirme yapılmış, tekrara düşmemek adına her bir örnek ayrı başlık halinde sunulmamıştır. Davalının itirazını ve mahkemenin talebini dikkate alarak her bir örnekle ilgili değerlendirmemizi ayrı ayrı tekraren sunuyoruz.</p>

	<p style="text-align: center;">ÖRNEK 181</p> <p style="text-align: center;">Çağlayan, İdarî Yargılama Hukuku, 2011, s.451-453:</p> <p>Çağlayan, İdarî Yargılama Hukuku, 2011, s.451-452:</p> <p>bb. Kişisel kusur</p> <p>(a) Görevin dışındaki kusurlar (saf kişisel kusur)</p> <p>(b) Görevin içinde işlenmiş fevkalâde ağır kusurlar</p> <p>(1) Kişisel salkiler</p> <p>(2) Aşırılikler</p> <p>(3) Maruz görülemeyecek hatalar</p> <p>(c) Görevin dışında, ama görev dolayısıyla işlenen kusurlar</p>
<p>Gözetler, İdare Hukuku, 2003, c.II, s.1027-1030:</p> <p>2. Kişisel Kusur</p> <p>a) Görevin Dışındaki Kusurlar: Saf Kişisel Kusur</p> <p>b) Görevin İçinde İşlenmiş Fevkalâde Ağır Kusurlar</p> <p>aa) Kişisel Salkiler</p> <p>bb) Aşırılikler</p> <p>cc) Maruz Görülemeyecek Hatalar</p> <p>c) Görevin Dışında, Ama Görev Dolayısıyla İşlenen Kusurlar</p> <p>Davacı İddiası</p> <p>Ramazan Çağlayan kişisel kusur hallerini tamamıyla benden alarak vermektir. Önce plânın nasıl benden alınmış olduğunu gösterelim:</p> <p>Görüldeği gibi Ramazan Çağlayan kişisel kusur planı aynen benden alınmıştır. Sadece başlıkların sırası değil, başlıklarda kullanılan bütün kelimeler noktası virgüleüne benim kelimelerimdir. Benim "mazur" kelimeyi yanlış olarak "maruz" yazması dışında bir fark yoktur. Ramazan Çağlayan bu plânın benden alındığını belirtmemektedir. Bana yapılan bir atf bulunmamaktadır. Böyle bir atf olsa bile değişen bir şey olmaz. Kaynağını göstererek dahi bir yazının oluşturduğu bir plân bir başka yazar tarafından alıntılanamaz. Çünkü bir kere alıntının FSEK, m.35/1, b.1 göre "bazı cümle ve fıkralar" ile sınırlı olması şarttır. Bir plân, bir sistem, "bazı cümle veya fıkra" kapsamında olan bir şey değildir. Diğer yandan, Ramazan Çağlayan böyle bir plânı benden alması FSEK, m.35/1, b.3'te öngörülmesi olan "iktibasın maksadını haklı göstereceği nispet dahilinde ve münderacatını aydınlatmak maksadıyla" yapılması şartına da aykırılık teşkil eder. Alıntı yoluyla münderacat, yani içerik oluşturulamaz. Plânı dahi bir başka yazardan alan bir yazar nasıl olacak da bir içerik oluşturacaktır?</p> <p>Ramazan Çağlayan kişisel kusura ilişkin açıklamalarının sadece planı değil, bu plân altındaki açıklamalar da olduğu gibi benden alınmıştır. Şimdi bunlara örnek verelim:</p>	<p>CHAPUS' (C.I, s. 1359): "Les trois types de fautes personnelles:</p> <p>a- Il correspond a certaines des fautes commises dans l'exercice des fonctions.</p>

<p><i>b- il est repr 'esente par les fautes commises en dehors de l'exercice des fonctions.</i></p> <p><i>c- la faute personnelle du troisieme type est celle qui est depourvue de tout lien avec le cevrice:</i></p> <p><i>c' est la faute purement personnelle.</i></p> <p><i>"la faute purement personnelle: saf kişisel kusur.</i></p> <p>Bu bilgiler aktarılmış ve yazara atif yapılmıştır.</p>	<p>Bilirkişi görüşü ve kanaat</p> <p>Bu örnekte davacı idari işlemin sebep unsuru öğretide diğer yazarlar tarafından kullanılmamış bir sınıflandırma kapsamında incelemiştir. Gerek sistematik gerekse konunun kavramlaştırılması idare hukuku yazınında genel bilgi niteliğinde değildir. Ayrıca bu konuda serbest biçimlendirme alanı mevcut olup öğretideki diğer yazarlarca bu alan kullanılarak konu incelendiğinden davacının formülasyonu hususiyet arz etmektedir.</p> <p>Bu örnekte de davacı konuyu öğretide diğer yazarlar tarafından kullanılmamış bir sınıflandırma kapsamında incelemiştir. Gerek sistematik gerekse konunun kavramlaştırılması idare hukuku yazınında genel bilgi niteliğinde değildir. Ayrıca bu konuda serbest biçimlendirme alanı mevcut olup öğretideki diğer yazarlarca bu alan kullanılarak konu incelendiğinden davacının formülasyonu hususiyet arz etmektedir.</p>
--	--

<p style="text-align: center;">ÖRNEK 211</p> <p style="text-align: center;">Çağlayan, İdarî Yargılama Hukuku, op. cit., 2011, s.479:</p>	<p>İlkokulda görevli ve hamile bir öğretmen, okulda başgösteren kızarmık salgını neticesinde kızarmık olur, bundan etkilenen bebek bazı oluşum bozuklukları ile dünyaya gelir. Burada öğretmenin üstlendiği riskli görev nedeniyle bebek tehlikeli bir durumda kalmış ve zarara maruz kalmıştır. Bebeğin karşı karşıya kaldığı bu anormal ve özel risk sebebiyle idarenin kusursuz sorumluluğuna hükmedilmiştir⁴⁶⁶.</p> <p>⁴⁶⁶ Conseil d'État, 6 Novembre 1968, <i>Dame Saulze</i>, RDCE 1968, s.550, CHAPUS, age., C.I, s.1320 (PEISER, age., s.208; DARCY, age., s.106).</p>
<p>Gözler, İdare Hukuku, op. cit., 2003, c.II, s.1097:</p>	<p>Fransız Danıştayının 6 Kasım 1968 tarihli <i>Dame Saulze</i> kararına konu teşkil eden olayda bir ilkokulda kızarmık salgını baş gösterir ve bu ilkokulda görevli bir hamile öğretmen de bu nedenle kızarmık olur ve bebek bazı oluşum bozukluklarıyla dünyaya gelir. Buradaki zarar, hamile öğretmenin görevi nedeniyle okulda bulunma durumu nedeniyle karşı karşıya kaldığı riskten kaynaklanmıştır. Öğretmenin kendisinin uğradığı zarardan devlet kusursuz sorumluluk ilkesine göre sorumlu değildir. Bu öğretmenin kendi zararı sosyal güvenlik sistemiyle karşılanır. Ancak, annesinin okuldaki görevine göre bir üçüncü kişi durumunda olan bebeğin uğradığı zarardan devlet kusursuz sorumluluk esaslarına göre sorumludur. Çünkü bebek, annesinin, öğretmenlik durumu nedeniyle anormal ve özel bir risk ile karşı karşıya kalmış ve ağır bir zarara uğramıştır. Fransız Danıştay bu olayda bebeğin uğradığı zarardan dolayı idarenin kusursuz sorumluluğuna hükmetmiştir⁷⁶⁰.</p> <p>⁷⁶⁰ Conseil d'État, Assemblée, 6 Kasım 1968, <i>Dame Saulze</i>, RDCE, 1968, s.550 (Nakleden: Long et al., op. cit., s.222; Chapuis, <i>Droit administratif général</i>, op. cit., c.I, s.1346).</p>
<p>Davacı iddiası</p>	<p>Görüldüğü gibi alıntı benden, ama atf Fransız yazarlara. Ortada bir yandan FSEK, m.71/1, b.3'te hükme bağlanan "kaynak göstermeksizin iktibasta bulunma suçu", diğer yandan da FSEK, m.71/1, b.5'te hükme bağlanan "aldatıcı mahiyette kaynak gösterme suçu" vardır.</p> <p>Ramazan Çağlayan'ın dipnotunda zikrettiği Fransız Danıştay kararını benim dipnotumda da bulunması ne büyük rastlantı! Gerçekte Ramazan Çağlayan, bu Fransız Danıştay kararını kendi dipnotunda belirttiği Fransızca kaynaklardan almıyor; benden alıyor; ama onlara atıfta bulunuyor. Hem ana metinde, hem dipnotlarda aynılık, ithale delil teşkil eder.</p> <p><i>Aynı problemli alıntı, Ramazan Çağlayan'ın İdarenin Kusursuz Sorumluluğu</i> isimli kitabında da (op. cit., s.285) aynen vardır. Bu</p> <p style="text-align: right;">176</p>

	<p>kitaptaki ilgili alıntının benden olduğu çok daha barizdir.</p> <p>Bu iki örnekte Fransız Danıştay kararları aktarılmakta ve CAHAPU'ya atıf yapılmaktadır. İfadeler farklı olduğu gibi, atıf yapılan eserin sayfa numaraları da farklıdır. Buradan nasıl bir hak ihlali çıkmaktadır anlaşılır değildir. Fransızca eserden herkes serbestçe yararlanabilir. Bir kişi yaralandığında başkası yararlanamaz diye bir kural bulunmamaktadır.</p>
<p>Bilirkişi görüşü ve kanaat</p>	<p>ÖRNEK 204 – ÖRNEK 224 ARASINDAKİ ÖRNEKLER- Tüm bu örneklerde davacı konuyu Fransız öğretisine ve Fransız Danıştay kararlarına atıf yapmak suretiyle belli bir sistematik dahilinde açıklamıştır. Davalı da davacıyla aynı kaynaklara ve aynı yargı kararlarına atıf yapmıştır. Aynı kararların kullanılmasında keza aynı kaynakların kullanılmış olması dolayısıyla içerikler arasındaki benzerlik bir ölçüde anlaşılabilir olsa da, davalının üslubunun, vurgularının, ifade tarzının (aynı kelimeler tıpkak içine alınmış, parantez içinde aynı açıklamalar yapılmış, aynı terimler italik yazılmış) benzerliği makul sınırı aşmaktadır. Ayrıca bu örneklerde yer yer aynı cümlelere de rastlanmaktadır ki iki yazarın bir cümleyi birebir aynı şekilde çevirmesi olağan değildir.</p>

<p>Gözetik, idare hukuku, op. cit., 2003, c.ii, s.1177; (DOĞRUSU S.1180)</p> <p>3 ZARAR "KESİN" OLMALIDIR¹¹²²</p> <p>İdarenin sorumluluğuna hükmedilebilmesi için, mağdurun iddia ettiği zararın "kesin (certain)" olması gerekir¹¹²³. Buna "zararın kesinliği şartı (existence de la certitude du préjudice)" da denir¹¹²⁴. Zararın kesinliğinden, bilfiil gerçekleşmiş zararlar (güncel zararlar) ve gelecekte gerçekleşmesi kaçınılmaz olan zararlar anlaşılır¹¹²⁵.</p> <p>1122. Chapuis, <i>Droit administratif général</i>, op. cit., c.I, s.1235-1237; De Laubadère, Venezia ve Gaudemet, op. cit., c.I, s.1006-1007; De Forges, op. cit., s.290-291; Vedel ve Delvolvé, op. cit., c.I, s.625-626; Vlachos, op. cit., c.I, s.240-241.</p> <p>1123. Conseil d'État, 21 Şubat 2000. <i>Fogel</i>, DA, 2000, n°145 (Nakleden: Chapuis, <i>Droit administratif général</i>, op. cit., c.I, s.1235); Conseil d'État, 7 Nisan 1943. <i>Marlot</i>, RDCE, 1943, s.89 (Nakleden: De Laubadère, Venezia ve Gaudemet, op. cit., c.I, s.1006).</p> <p>1124. Chapuis, <i>Droit administratif général</i>, op. cit., c.I, s.1235.</p> <p>1125. Vlachos, op. cit., s.240.</p>	<p>ÖRNEK 236</p> <p>Çağlayan, <i>İdarî Yargılama Hukuku</i>, op. cit., 2011, s.523:</p> <p>(b) <i>Zarar kesin olmalıdır</i>: Mağdurun tazmin edilmesini iddia ettiği zararın "kesin(certain) olması"⁷⁴⁶ gerekir ki, buna "zararın kesinliği şartı (<i>existence de la certitude du préjudice</i>) denir"⁷⁴⁷. Buradaki zararın kesinliğinden, bilfiil gerçekleşmiş zararlar (güncel zararlar) ve gelecekte gerçekleşmesi kaçınılmaz olan zararlar anlaşılır⁷⁴⁸.</p> <p>⁷⁴⁶ DE FORGES, age., s.280; PAILLET, age., s.195; DARCY, age., s.121; RIVEROWALINE, age., s.264; DEBBASCH, age., s.590.</p> <p>⁷⁴⁷ CHAPUIS, age., s.1211.</p> <p>⁷⁴⁸ DE FORGES, age., s.280; GÖZLER, age., C.II, s.1180; VLACHOS Georges, <i>Les Principes Généraux du Droit Administratif</i>, Paris 1993, s.240.</p>
<p>Davacı iddiası</p> <p>Ramazan Çağlayan'ın birinci cümlesi benden alınmadır. Ramazan Çağlayan bunun aksini iddia ediyorsa nasıl olup da, hangi rastlantının sonucu "Buna 'zararın kesinliği şartı (existence de la certitude du préjudice) denir" cümlesinin hem kendi kitabında, hem de benim kitabımda bulunduğunu açıklaması gerekir. Yukarıdaki birinci cümlesi itibarıyla, Ramazan Çağlayan alıntıyı benden yapmaktı,</p>	<p>227</p>

<p>ama atfı Chapus'ye yapmaktadır. Ramazan Çağlayan'ın Chapus atfı yapmasının sebebi benim Chapus'ye atfı yapıyor olmamadır. Yani bu cümlelerin sadece ana metni değil, dipnotu da benden intihaldir. Ramazan Çağlayan bu cümlesi bir yandan FSEK, m.71/1, b.3'te hükme bağlanan "kaynak göstermeksiniz iktibasta bulunma suçu"nu, diğer yandan da FSEK, m.71/1, b.5'te hükme bağlanan "aldatıcı mahiyette kaynak gösterme suçu"nu oluşturur.</p>	<p>Yukarıdaki kutuda Ramazan Çağlayan'ın zararını kesimliğinden, bilfiil gerçekleştirilmiş zararlar (güncel zararlar) ve gelecekte gerçekleşmesi kaçınılmaz olan zararlar anlaşılmıştır.⁷⁴⁸</p>	<p>şeklindeki ikinci cümlesi noktası virgüline, kelime kelime benim Zararını kesimliğinden, bilfiil gerçekleşmiş zararlar (güncel zararlar) ve gelecekte gerçekleşmesi kaçınılmaz olan zararlar anlaşılmıştır.⁷⁴⁸.</p>	<p>şeklindeki cümlemden alınmadır. Görürlüğü gibi kelime kelime bir alıntı olduğu için bir "aynen alıntı"dır ve bu nedenle ya tırmak içinde, ya da girişimli paragraf olarak verilmesi gerekir. Aynen alıntının tırmak içine alınmadan verilmesi FSEK, m.35/son'da öngörülen "iktibasın belli olacak şekilde yapılması" şartına aykırılık teşkil eder. Ama maalesef Ramazan Çağlayan bu alıntıyı sanki kendi cümlesiymiş gibi vermekte ve sonra da bunun kaynağı olarak</p>	<p>⁷⁴⁸ DE FORGES, age., s.280; GÖZLER, age., C.II, s.1180; VLACHOS Georges, Les Principes Généraux du Droit Administratif, Paris 1993, s.240.</p>	<p>şerhiyle De Forges'i, beni ve Vlachos'u gösteriyor: Alıntı bir "aynen alıntı" olduğuna göre, alıntının haliyle sadece bir kaynağı olabilir. Dolayısıyla Ramazan Çağlayan "aynen alıntı"nın birden fazla kaynağı olamayacağı yolundaki mantık kuralını çiğnemiştir.</p> <p>Ayrıca şu soruyu sormak isterim: Alıntı bir "aynen alıntı" olduğuna ve dolayısıyla sadece benden yapılmış iken, Ramazan Çağlayan niçin benim isimimin yanında iki ayrı yazarın ismini de vermektedir? Bunun sebebini anlamak mümkün değildir: Alıntı tartışmaz olarak, kelime kelime benden yapılmış iken benim adımın yanında başka yazarların isimini yazılması benim adımı gizleme, benim adımı gizleme, benim adımı gizleme kaygısıyla açıklanabilir: Burada ayrıca iki şeyi de belirtmek isterim: (1) Alıntı kelime kelime benden olduğuna göre, hiç olmazsa, bu üç yazar arasında benim adım birinci sırada verilebilirdi. Ama maalesef Ramazan Çağlayan bunu yapmıyor: Ramazan Çağlayan'dan birinci sırada atfı almak için galiba Fransız olmak gerekiyor: (2) Ramazan Çağlayan'ın benim adımı gizlemek için kullandığı iki yazar (De Forges ve Vlachos) muhtemelen yazarın gerçekce kitaplarını fiziken gördüğü iki yazar değildir: Bu iki yazara Ramazan Çağlayan benim dipnotlarından yararlanarak atfı yapmaktadır. Her iki yazar da benim ilgili paragrafın dipnotlarında kendilerine atfı yaptığını yazarlardır: Bu cümle sadece ana metni itibarıyla</p>
---	--	---	---	--	---

228

	<p>değil, dipnotları itibarıyla da benden alınmadır. Bu cümleye ilişkin özette Ramazan Çağlayan'ın tam dört hatası vardır:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ramazan Çağlayan, "aynen alıntı" olan bu cümleyi tırmak içinde veya girintili paragraf olarak vermesi gerekirken kendi cümlesiymiş gibi veriyor: Ortada FSEK, m.35/son'da öngörülen "iktibasın belli olacak şekilde yapılması" şartına aykırılık vardır. 2. Ramazan Çağlayan "aynen alıntı" olan bu cümlenin kaynağı olarak sadece beni göstermesi gerekirken, benim dışımda iki yazarı daha göstermektedir. Ortada FSEK, m.71/1, b.5'te hükme bağlanan "aldatıcı mahiyette kaynak gösterme suçu" vardır. 3. Ramazan Çağlayan'ın hiç olmazsa benim adımı birinci sırada vermesi gerekirken ikinci sırada vermektedir: Ortada dürüstlük ve iyiniyet ile bağdaşmayan bir tavır vardır. 4. Ramazan Çağlayan'ın bu cümlesinin sadece ana metni değil, dipnotu da benden alıntısıdır. Ana metnin ve dipnotun birlikte alınması intihale karine teşkil eder. <p>Yukarıdaki birinci hata, Ramazan Çağlayan'ın alıntı kurallarını bilmediğini veya bu kuralı kasten ihlâl ettiğini, ikinci hata yaptığı, atfın aldatıcı nitelikte bir atfı olduğunu, üçüncü hata, alıntı yaptığı asıl yazara karşı vefasızlık içinde olduğunu, dördüncü hata ise intihal yaptığını göstermektedir.</p> <p>Aynı problemleri alıntı, Ramazan Çağlayan'ın İdarenin Kusursuz Sorumluluğu isimli kitabında da (op. cit., s.167) aynen vardır:</p> <p>Ramazan Çağlayan'ın alıntılarında yukarıda örnek olarak verdiğimiz paragrafı izleyen paragrafla devam edelim. Bu paragrafla benim kitabımdan yukarıda verdiğimiz paragrafım izlenmektedir:</p>
<p>Davali savunması</p>	<p>Burada da yine plan konusu gündeme getirilmektedir. Zararın nitelikleri konusu yerli yabancı bütün eserlerde benzer plan içinde anlatılmaktadır. Aşağıya, atfı yapılan eserlerden bazı başlıklar aktarılacaktır.</p> <p>CHAPUS'nün ifadesi: "<i>un dommage direct, matériel et certain...</i>"</p> <p>"<i>le prejudice doit etre actuel.</i>"</p> <p>FORGES (s.290 vd.): "<i>le prejudice doit etre certain...</i>"</p> <p>- <i>le prejudice doit s'analyser en une atteinte a un interet legitime</i>."</p> <p style="text-align: right;">223</p>

Bilirkişi görüşü ve kanaat	<p>- <i>le prejudice doit etre en ergent</i> PAILLET (s. 195 vd.): “<i>Les caracteres necessaires du prejudice</i>” A. <i>Carectere reel et certain</i> B. <i>Carectere directe</i></p> <p>Yukarıya alman başlıklar altında, zararın direk, kesin, parayla ölçülebilir olması gibi açıklamalar yabancı eserlerden alınmıştır. Buna rağmen gerek olmadığı halde Gözler'e de atf yapılmaktadır. Zira Gözler de zaten yabancı eserlerden aktarmaktadır. Öte yandan dipnotta gösterilen kaynakların farklılık içerdiğini de ifade etmek gerekir.</p> <p>Aynen alıntılanmış bir çeviri vardır ancak atf davacıya değil asıl kaynağa yapılmıştır. Benzer bir durum ÖRNEK 197'de de söz konusudur. Bu örnekte yalnızca çeviri değil, çeviriyi aktarma biçimi de alıntılanmıştır. Keza ÖRNEK 236'da da hem çeviri aynen aktarılmış hem de konu davacıyla aynı vurgulamalar yapılarak açıklanmıştır.</p> <p>ÖRNEK 180 (ÖRNEK 197, ÖRNEK 236) Bu örneklerde davacıdan aynen alıntılanmış bir çeviri vardır ancak atf davacıya değil asıl kaynağa yapılmıştır. Parantez içinde verilen tüm örnekler bakımından aynı yönde değerlendirme yapılmış, tekrara düşmemek adına her bir örnek ayrı başlık halinde sunulmamıştır. Davalının itirazını ve mahkemenin talebini dikkate alarak her bir örnekle ilgili değerlendirmemizi ayrı ayrı tekraren sunuyoruz.</p> <p>Bu örnekte hem davacıya ait çeviri aynen aktarılmış hem de konu davacıyla aynı vurgulamalar yapılarak açıklanmıştır. İkinci cümlelerin sonunda davacıya atf yapılmıştır ancak yeterli değildir. Zira ilk cümlede de atf yapılması gerektiği halde yapılmamış, ikinci cümlede aynen alıntı yapılmasına karşın turnak içinde belirtilmemiştir.</p>
----------------------------	--

230

<p>Gözler, <i>İdare Hukuku, op. cit., 2003, c.II, s.1213:</i></p>	<p>İdareye atfedilen bir fiilden dolayı idarenin sorumlu tutulabilmesi için bu fiil ile zarar arasındaki "iliyet bağı" dolaylı bir şekilde değil, "doğrudan doğruya (directe)" olması gerekir¹³³³. Diğer bir ifadeyle, idareye atfedilen fiil, ortaya çıkan zararın "doğrudan nedeni (cause directe)" olmalıdır¹³³⁴. Aynı anlamda, ortaya çıkan zararın idarenin fiilinin "doğrudan sonucu (conséquence directe)" olması gerektiği de söylenir¹³³⁵. Bu tür iliylet bağına da "doğrudan iliylet bağı (lien direct de causalité)" denmektedir¹³³⁶. Bundan şu sonuç çıkar: İdare, kendi eylem ve işlemlerinden doğrudan doğruya değil, ancak dolaylı bir şekilde kaynaklanan zararlardan (dommages indirectes)¹³³⁷ sorumlu değildir¹³³⁸.</p> <p>1333. Rivoero, <i>op. cit.</i>, s.258; De Forges, <i>op. cit.</i>, s.295. Conseil d'État, 16 Şubat 1945, <i>Roser</i>, RDCE, 1945, 336 (Nakleden: Rivoero, <i>op. cit.</i>, s.259).</p> <p>1334. Vedel ve Delvolvé, <i>op. cit.</i>, c.I, s.615.</p> <p>1335. Chapuis, <i>Droit administratif général, op. cit.</i>, c.I, s.1245.</p> <p>1336. De Forges, <i>op. cit.</i>, s.295; Vedel ve Delvolvé, <i>op. cit.</i>, c.I, s.614; Chapuis, <i>Droit administratif général, op. cit.</i>, c.I, s.1245. Conseil d'État, 13 Kasım 1963, <i>Ministre des Armées c. Ocellé</i>, (Nakleden: Vedel ve Delvolvé, <i>op. cit.</i>, c.I, s.615).</p> <p>1337. Rivoero, <i>op. cit.</i>, s.259; Vlachos, 237.</p> <p>1338. Vedel ve Delvolvé, <i>op. cit.</i>, c.I, s.614; De Forges, <i>op. cit.</i>, s.295; Rivoero, <i>op. cit.</i>, s.259; Vlachos, <i>op. cit.</i>, s.237.</p>
<p>ÖRNEK 248</p> <p>Çağlayan, <i>İdarî Yargılama Hukuku, op. cit., 2011, s.528:</i></p>	<p>İdareye isnat edilebilen bir fiilden dolayı idarenin sorumlu tutulabilmesi için, zarar ile fiil arasındaki iliylet bağının, doğrudan olması (cause directe) gerekir⁸⁰⁰. Diğer bir anlatımla, idarenin fiili, ortaya çıkan zararın doğrudan nedeni, ya da ortaya çıkan zarar, idarenin fiilinin doğrudan sonucu olmalıdır⁸⁰⁰. Bunu şu şekilde de ifade edebiliriz. Zarar ile zarar doğuran olay arasında doğrudan sonucu bir ilişki bulunmalıdır; biri diğerin uygun ve normal sonucu olacaktır. Eğer sonuç, olayların doğal akışına göre beklenilmeyen bir durum ise, idarenin sorumluluğuna gidilemez⁸⁰¹. Zararla, zarara neden olan idarî fiil arasında doğrudan doğruya değil de dolaylı bir neden-sonuç ilişkisi varsa (dommages indirectes), meydana gelen zarardan idarî sorumluluk doğmaz⁸⁰².</p> <p>⁷⁹⁹ DE FORGES, <i>op. cit.</i>, s.304; RIVERO, <i>op. cit.</i>, s.258; ATAY/ODABAŞI/GÖKCAN, <i>op. cit.</i>, s.174.</p> <p>⁸⁰⁰ VEDEL/DELVOLVÉ, <i>op. cit.</i>, c.I, s.615; CHAPUIS, <i>op. cit.</i>, s.1221.</p> <p>⁸⁰¹ GÖZÜBÜYÜKTAN, <i>op. cit.</i>, s.711.</p> <p>⁸⁰² RIVERO, <i>op. cit.</i>, s.269; DE FORGES, <i>op. cit.</i>, s.282.</p>
<p>Davacı iddiası</p>	<p>Yukarıdaki iki paragraf karşılaştırılırsa, Ramazan Çağlayan Çağlayan maalesef bana değil, başka başka yazarlara atuf yapmaktadır. Ortada bir yandan FSEK, m.71/1, b.3'te hükme bağlanan "kaynak göstermeksiniz iktibasta bulunma suçu", diğer yandan da FSEK, m.71/1, b.5'te hükme bağlanan "yanlış veya aldatıcı mahiyette kaynak gösterme suçu" vardır.</p> <p>Aynı problemli alıntı, Ramazan Çağlayan'ın İdarenin Kusursuz Sorumluluğu isimli kitabında da (<i>op. cit.</i>, s.176) aynen vardır.</p>
<p>Davali savunması</p>	<p>ATAY/ODABAŞI/GÖKCAN (s. 174): "İdare ancak kendisine doğrudan bağlanabilir nitelikteki işleme emden</p>

	<p>sorumludur. ...Dolayısıyla zararlarından (dommage indirect) dolayı sorumlu değildir.”</p> <p>FORGES (s.294): “si l'on s'accorde pour considerer que le droit a reparations n'est ouvert que lorsqu'il existe un lien causalite suffisamment direct le dommage et le fit dommageable...”</p> <p>CHAPUS (C.1, s. 1220): “la responsabilite de la personne a qui reparations est denabdee ne peut etre engage que si le fait qu'on lui impute a ete la cause (directe insistent les arrrets) du pr 'judice.”</p> <p>VEDEL/DELVOLVE: “En prencipe, la reparation de prejudice ne s'impose que si l'activite imputable au pretendu responsable est la cause directe du dommage.”</p> <p>RIVERO: “Entre elle le dommage, le lien de causalite doit etre direct.”</p> <p>Burada yukarıda bazı bölümlerini aktardığım açıklamalara yer verilmiş ve gerekli atıflar yapılmıştır. Davacının herhangi bir hakkının ihlali söz konusu değildir.</p>
<p>Bilirkişi görüşü ve kanaat</p>	<p>Bu örnekte davacı konuyu Türkçe ve Fransızca eserlerden atıf yapmak suretiyle faydalanarak açıklamıştır. Davalı da konuyu davacıyla aynı cümleleri aynı sırayla kullanarak açıklamış ve dipnotta davacının da atıf yapmış bulunduğu yazarların bir kısmına atıf yapmıştır. Dipnotlarda geçen kaynaklardan her iki yazarın istifade etmesi son derece doğal olmakla beraber iki yazarın aynı sırayı takip ederek, aynı cümleleri alıntılanması olağan dışıdır.</p>

<p>Gözler, <i>İdare Hukuku, op. cit., 2003, c.II, s.1284:</i></p> <p>Tazminat¹⁶³⁴</p> <p>... (İdare mahkemesi idarenin zarar gören kişiye belli bir miktar para ödemesi anlamına gelen "tazminat" ödemeye mahkûm eder. Bu tazminat da "sermaye şeklinde (<i>en capital</i>)" ve "irat (gelir) şeklinde (<i>en rente</i>)" olmak üzere iki değişik türde olabilmektedir.¹⁶³⁵</p> <p>"Sermaye şeklinde tazminat (<i>indemnisatation en capital</i>)" belli bir paranın bir defada zarar gören kişiye ödenmesi demektir. "İrat şeklinde tazminat (<i>indemnisatation en rente</i>)" ise zarar gören kişiye belli aralıklarla (aylık veya yıllık) belli miktarda bir paranın verilmesi demektir.</p> <p>1634. Vedel ve Delvolvé, <i>op. cit.</i>, c.I, s.632; De Forges, <i>op. cit.</i>, s.302; Chapuis, <i>Droit administratif général, op. cit.</i>, c.I, s.1233; De Laubadère, Venezia ve Gaudemet, <i>op. cit.</i>, c.I, s.1028, 1635. Vedel ve Delvolvé, <i>op. cit.</i>, c.I, s.632.</p>	<p>ÖRNEK 264</p> <p>Çağlayan, İdarî Yargılama Hukuku, op. cit., 2011, s.555:</p> <p>(c)<i>Tazminatın türü:</i> İdare mahkemesi idareyi, zarar göre kişiye belli bir miktar para ödemeye mahkûm eder. İşte ödenecek para cinsinden bu tazminat "sermaye şeklinde (<i>indemnisatation en capital</i>)" veya "irat şeklinde (<i>indemnisatation en rente</i>)" olmak üzere ki türde olabilmektedir.¹⁶³⁶</p> <p>"Sermaye şeklinde tazminat (<i>indemnisatation en capital</i>)", belli bir miktardaki bir paranın bir defada zarar görene ödenmesi demektir. "İrat şeklinde tazminat (<i>indemnisatation en rente</i>)" ise, hükmedilen paranın zarar gören kişiye belli aralıklarla aylık veya yıllık verilmesi demektir.¹⁶³⁶</p> <p>¹⁶³⁶ PAILLET, <i>op. cit.</i>, s.255; DEBBASCH, <i>op. cit.</i>, s.598; FRIER, <i>op. cit.</i>, s.495; DE FORGES, <i>op. cit.</i>, s.291; VEDEL/DELVOLVÉ, <i>op. cit.</i>, c.I, s.632; DE LAUBADERE/VENEZIA/GAUDEMET, c.I, s.1028.</p> <p>¹⁶³⁶ "İrat şeklinde tazminata ilişkin detaylı bilgi için bkz. YIMAYA Ahmet, "Tazminatın İrat Şeklinde Belirlenmesi", TBBD, Y.3. Sy.1, Ankara 1990, s.23-45.</p>
<p>Davacı iddiası</p>	<p>Görüldüğü gibi Ramazan Çağlayan'ın yukarıdaki iki paragrafı benden alınmadır. Bu husus her iki paragraftaki cümlelerin benzerliği ile kanıtlanabilir. Kaldı ki Ramazan Çağlayan'ın</p>
<p>"Sermaye şeklinde tazminat (<i>indemnisatation en capital</i>)", belli bir miktardaki bir paranın bir defada zarar görene ödenmesi demektir. "İrat şeklinde tazminat (<i>indemnisatation en rente</i>)" ise, hükmedilen paranın zarar gören kişiye belli aralıklarla aylık veya yıllık verilmesi demektir.¹⁶³⁶</p>	<p>"Sermaye şeklinde tazminat (<i>indemnisatation en capital</i>)", belli bir miktardaki bir paranın bir defada zarar gören kişiye ödenmesi demektir. "İrat şeklinde tazminat (<i>indemnisatation en rente</i>)" ise zarar gören kişiye belli aralıklarla (aylık veya yıllık) belli miktarda bir paranın verilmesi demektir.</p>
<p>"Sermaye şeklinde tazminat (<i>indemnisatation en capital</i>)" belli bir paranın bir defada zarar gören kişiye ödenmesi demektir. "İrat şeklinde tazminat (<i>indemnisatation en rente</i>)" ise zarar gören kişiye belli aralıklarla (aylık veya yıllık) belli miktarda bir paranın verilmesi demektir.</p> <p>şeklindeki iki cümlemden alınmadır. Bu alıntı öylesine benden alınmadır ki, dürtüst bir yazı bu alıntıyı girişimli paragraf olarak, yani bir "aynen alıntı" şeklinde verirdi. Ramazan Çağlayan bunu yapmadığı gibi bu cümlelerin sonunda bana değil, Ahmet İyimaya'ya</p> <p style="text-align: right;">242</p>	<p>"Sermaye şeklinde tazminat (<i>indemnisatation en capital</i>)" belli bir paranın bir defada zarar gören kişiye ödenmesi demektir. "İrat şeklinde tazminat (<i>indemnisatation en rente</i>)" ise zarar gören kişiye belli aralıklarla (aylık veya yıllık) belli miktarda bir paranın verilmesi demektir.</p>

<p>atif yapmaktadır. Burada özenle vurgulamak isterim ki, yukarıdaki iki cümle, Ahmet İyimaya'dan değil, noktası virgüline, kelime kelime benden alınmıştır.</p> <p>Ramazan Çağlayan'ın alıntıya benden yapıp, atfı başkasına yapmak şeklindeki tavrına daha önce de pek çok defa örnek verdik. Ortada bir yandan FSEK, m.71/1, b.3'te hükme bağlanan "kaynak göstermeksizin iktibasta bulunma suçu", diğer yandan da FSEK, m.71/1, b.5'te hükme bağlanan "aldatıcı mahiyette kaynak gösterme suçu" vardır.</p> <p>Aynı problemli alıntı, Ramazan Çağlayan'ın İdarenin Kusursuz Sorumluluğu isimli kitabında da (op. cit., s.241-242) aynen vardır:</p>	
<p>FRIER (s.496): "<i>Ces interets moratoires-le prix du temps-portent a leur tour interet et son sont capitalise a'ils sont dus pour, au moins, une annee endere.</i>"</p> <p>DEBBASCH (s.598): "<i>L'indemnisation est normalment assure par un versement en Capital. Autrefois la rent avait le preference du juge a cause de la grande stabilite monetaire.</i>"</p> <p>LAUBADERE/VEVEZIA/GAUDEMET (s. 1028): "<i>L'indemnite acorde peut prendre la form snot d'un Capital soit d'une rente...</i>"</p> <p>Yukarıya, atfı yapılan eserlerden bazılarındaki ifadeler aktarılmaktadır. Öte yandan, sermaye şeklindeki tazminatın, bir defada ödenen meblağ, irat şeklindeki tazminatın da belli aralıklarla 7 aylık, yıllık gibi) ödenen meblağ olduğu bilgisi, hukuk fakültesi birinci sınıfında öğrenilen bir bilgidir.</p> <p>EREN Fikret: "<i>sermaye şeklinde tazminat bir defada toptan ödenir: İratla ise, tazminat belli zaman aralıklarında örneğin ayda bir olmak üzere dönemli olarak ödenir.</i>"</p> <p>Bunun için ayrıca atfı yapılmaya bile gerek yoktur. Ancak konunun ayrıntılarını merak edenler için, Ahmet İyimaya'nın makalesine yönlendirme yapılmaktadır.</p>	
<p>Bu örneklerde davacı ve davalı aynı Fransızca eserlere atfı yaparak, birbiriyle çok benzer hatta aynı cümlelerle konuyu açıklamışlardır. Aynı eserden istifade edilmiş olsa dahi, bilhassa bu eserlerin çeviriyi gerektiriyor olması da göz önüne alındığında birbirine bu kadar benzer bir biçimde konunun ifade dilmiş olması, iki yazarın motamot aynı çeviriyi yapmış</p>	<p>243</p>

olması olağan/olası değildir. **ÖRNEK 151, ÖRNEK 156, ÖRNEK 172, ÖRNEK 182, ÖRNEK 183, ÖRNEK 264, ÖRNEK 271, ÖRNEK 229 ve ÖRNEK 259** (davalı, davacı tarafından kavramlaştırılan/veciz hale getirilen kalıbı aynen kullanmıştır) da aynı durum söz konusudur.

Davalı bu örneklerin bir kısmında hem davacıya hem de asıl kaynağa atıf yapmıştır. Ancak bu tür bir atıf kanunun öngördüğü şartı sağlamamaktadır. Şayet davacının çevirisinden doğrudan yararlanma durumu söz konusu ise bunu belli edecek biçimde atıf yapılması gerekir.

ÖRNEK 121 (ÖRNEK 151, ÖRNEK 156, ÖRNEK 172, ÖRNEK 182, ÖRNEK 183, ÖRNEK 264, ÖRNEK 271, ÖRNEK 229 ve ÖRNEK 259)

Bu örneklerde davacı ve davalı aynı Fransızca eserlere atıf yaparak, birbiriyle çok benzer hatta aynı cümlelerle konuyu açıklamışlardır. Aynı eserden istifade edilmiş olsa dahi, bilhassa bu eserlerin çeviriyi gerektiriyor olması da göz önüne alındığında birbirine bu kadar benzer bir biçimde konunun ifade edilmiş olması, iki yazarın motamot aynı çeviriyi yapması olası değildir. Davalı bu örneklerin bir kısmında hem davacıya hem de asıl kaynağa atıf yapmıştır. Ancak bu tür bir atıf kanunun öngördüğü şartı sağlamamaktadır. Şayet davacının çevirisinden doğrudan yararlanma durumu söz konusu ise bunu belli edecek biçimde atıf yapılması gerekir.

Parantez içinde verilen tüm örnekler bakımından aynı yönde değerlendirme yapılmış, tekrara düşmemek adına her bir örnek ayrı başlık halinde sunulmuştur. Davalının itirazını ve mahkemenin talebini dikkate alarak her bir örnekle ilgili değerlendirmemizi ayrı ayrı tekrarlen sunuyoruz.

Bu örnekte davacı ve davalı aynı Fransızca esere atıf yaparak, birbiriyle çok benzer hatta aynı cümlelerle konuyu açıklamışlardır. Aynı eserden istifade edilmiş olsa dahi, bilhassa bu eserlerin çeviriyi gerektiriyor olması da göz önüne alındığında birbirine bu kadar benzer bir biçimde konunun ifade edilmiş olması, iki yazarın motamot aynı çeviriyi yapması olağan değildir.

244

<p>Gözler, İdari Hukuku, op. cit., 2003, c.I., s.886-886: (DOĞRUSU s.886)</p>	<p>B. YOK HÜKMÜNDE SAYMA (S)adece maddf olarak mevcut olmayan işlemler değil; aynı zamanda maddf olarak mevcut, ama bazı ağır sakatlıklar taşıyan işlemlerin de yokluğa malû olduğu iddia edilmektedir²⁶. Bu durumda iptale yol açan sakatlık ile yokluğa yol açan sakatlık arasında "sakatlığın ağırlık derecesi (<i>degré de gravité de l'irrégularité</i>)"ne göre ayırım yapılmaktadır²⁷. "Fevkalade ağır ve apaçık hukuka aykırılıklar (<i>illégalités particulièrement graves et flagrantes</i>)"²⁸ın veya "apaçık sakatlıklar (<i>irrégularités flagrantes</i>)"²⁹ın, "çok ağır ve mazur görülemez sakatlıklar (<i>vices très graves et inexcusables</i>)"³⁰ın, "kaba saba hukuka aykırılıklar (<i>illégalités grossières</i>)"³¹ın bulunduğu işlemlerin "yokluk" ile malû oldukları ileri sürülmektedir. 26. De Laubadère, Venczia ve Gaudemet, <i>Traité, op. cit.</i>, c.I., s.686-687; Chapus, <i>Droit administratif général.</i>, op. cit., c.I., s.1014-1016; Auby ve Drago, op. cit., c.II, s.432-437; Vedel ve Delvolvé, op. cit., c.II, s.264; Long et al., op. cit., s.537-538.</p>
<p>ÖRNEK 271 Çağlayan, İdarî Yargılama Hukuku, op. cit., 2011, s.569:</p>	<p>2. Yok Hükümünde Sayma Tanım: Maddeten var olmakla birlikte, bazı ağır sakatlıklar sebebiyle yoklukla malû olma haline, yok hükmünde sayma denilir⁴¹. Bu durumda, yokluğa yol açan sakatlıkla iptale yol açan sakatlık arasında, "sakatlığın ağırlık derecesine" göre bir ayırım yapılmaktadır⁴². "Fevkalade ağır ve apaçık hukuka aykırılıklar" veya "apaçık sakatlıklar" yahut "çok ağır ve mazur görülemez sakatlıklar", işlemin yoklukla malû olması sonucunu doğurur⁴³. 41 CHAPUS, Droit Administratif, s 992; AUBY/DRAGO, age., C.I, s.432. 42 CHAPUS, Droit Administratif, s 992. 43 LAUBADÈRE/VENEZIA/GAUDEMET, age., C.I, s.686; GÖZLER, age., C.I, s.886.</p>

<p>27. De Laubadère, Venezia ve Gaudemet, <i>op. cit.</i>, c.I, s.687; Chapus, <i>Droit administratif général.</i>, <i>op. cit.</i>, c.I, s.1014.</p> <p>28. Long <i>et al.</i>, <i>op. cit.</i>, s.337.</p> <p>29. De Laubadère, Venezia ve Gaudemet, <i>op. cit.</i>, c.I, s.686.</p> <p>30. Savagüés Laso, <i>Traité de droit administratif</i> (Trad. par Simone Aicardi), Paris, Travaux et recherches de l'institut de droit comparé de l'Université de Paris, 1964, c.I, s.505.</p> <p>31. Savagüés Laso, <i>op. cit.</i>, c.I, s.505.</p>	<p>Davacı iddiası</p> <p>Ramazan Çağlayan'ın yukarıdaki paragrafı benden alınmıştır. Bunun ispatı oldukça kolaydır: Benim Bu durumda iptale yol açan sakatlık ile yokluğa yol açan sakatlık arasında "sakatlığın ağırlık derecesi (<i>degré de gravité de l'irrégularité</i>)"ne göre ayırım yapılmaktadır".</p> <p>27. De Laubadère, Venezia ve Gaudemet, <i>op. cit.</i>, c.I, s.687; Chapus, <i>Droit administratif général.</i>, <i>op. cit.</i>, c.I, s.1014.</p> <p>şeklindeki cümlem Ramazan Çağlayan'da şu şekilde vardır:</p> <p>Bu durumda, yokluğa yol açan sakatlıkla iptale yol açan sakatlık arasında, "sakatlığın ağırlık derecesi-ne" göre bir ayırım yapılmaktadır".</p> <p>⁴¹ CHAPUS, <i>Droit Administratif</i>, s.992.</p> <p><i>İnsaf sahibi okur, Ramazan Çağlayan'ın bu cümlesinin benden alınmış olduğunu takdir edecektir: Ama Ramazan Çağlayan benim kitabıma değil, bir Fransız yazarın kitabına atf yapmaktadır.</i></p> <p>Diğer yandan, Ramazan Çağlayan'ın ve benim yukarıdaki paragraflarımızda geçen "<i>frekvalade ağır ve apaçık hukuka aykırılıklar</i>", "<i>apaçık sakatlıklar</i>" ve "<i>çok ağır ve mazur görülmez sakatlıklar</i>" terimlerin bire bir aynı olması, bu paragrafın yine benden alındığını göstermektedir.</p> <p>Alıntı benden yapılmış olmasına rağmen bana atf yapılmaması ve bir başka yazara atf yapılması, bir yandan FSEK, m.71/1, b.3'te hükme bağlanan "kaynak göstermeksizin iktibasta bulunma suçu"nu, diğer yandan da FSEK, m.71/1, b.5'te hükme bağlanan "aldatıcı mahiyette kaynak gösterme suçu"nu oluşturur.</p> <p>CHAPIUS (C.I, s.992): "en raison de la gravité des vices." "on n' en done qu' une vague idee en liant inexistance et gravite de illegality commis..."</p>
<p>Davacı iddiası</p>	<p>Davacı iddiası</p>

	<p>LAUBADERE/VENEZİA/GAUDEMET (C-1, s.686): “Faut-il, en droit administratif, distinguer de la simple nullite un <i>degre plus grave d'irregularite. L'immixtion des actes administratifs...</i>”</p> <p>Yukarıya, atıf yapılan eserlerden bazı bölümler aktardık. Buradaki açıklamalarla beraber Gözler’in açıklamalarını birleştirerek yabancılık yazarlar yanında Gözler’e de atıf yapılmaktadır. Dolayısıyla bir hak ihlalden söz edilemez.</p>
<p>Bilirkişi görüşü ve kanaat</p> 	<p>Bu örneklerde davacı ve davalı aynı Fransızca eserlere atıf yaparak, birbirleriyle çok benzer hatta aynı cümlelerle konuyu açıklamışlardır. Aynı eserden istifade edilmiş olsa dahi, bilhassa bu eserlerin çeviriyi gerektiriyor olması da göz önüne alındığında birbirine bu kadar benzer bir biçimde konunun ifade edilmiş olması, iki yazarın motamot aynı çeviriyi yapmış olması olağan/olası değildir. ÖRNEK 151, ÖRNEK 156, ÖRNEK 172, ÖRNEK 182, ÖRNEK 183, ÖRNEK 264, ÖRNEK 271, ÖRNEK 229 ve ÖRNEK 259 (davalı, davacı tarafından kavramlaştırılan/veciz hale getirilen kalıbı aynen kullanmıştır) da aynı durum söz konusudur.</p> <p>Davalı bu örneklerin bir kısmında hem davacıya hem de asıl kaynağa atıf yapmıştır. Ancak bu tür bir atıf kanunun öngördüğü şartı sağlamamaktadır. Şayet davacının çevirisinden doğrudan yararlanma durumu söz konusu ise bunu belli edecek biçimde atıf yapılması gerekir.</p> <p>ÖRNEK 121 (ÖRNEK 151, ÖRNEK 156, ÖRNEK 172, ÖRNEK 182, ÖRNEK 183, ÖRNEK 264, ÖRNEK 271, ÖRNEK 229 ve ÖRNEK 259)</p> <p>Bu örneklerde davacı ve davalı aynı Fransızca eserlere atıf yaparak, birbirleriyle çok benzer hatta aynı cümlelerle konuyu açıklamışlardır. Aynı eserden istifade edilmiş olsa dahi, bilhassa bu eserlerin çeviriyi gerektiriyor olması da göz önüne alındığında birbirine bu kadar benzer bir biçimde konunun ifade edilmiş olması, iki yazarın motamot aynı çeviriyi yapması olağan değildir. Davalı bu örneklerin bir kısmında hem davacıya hem de asıl kaynağa atıf yapmıştır. Ancak bu tür bir atıf kanunun öngördüğü şartı sağlamamaktadır. Şayet davacının çevirisinden doğrudan yararlanma durumu söz konusu ise bunu belli edecek biçimde atıf yapılması gerekir.</p> <p>Parantez içinde verilen tüm örnekler bakımından aynı yönde değerlendirme yapılmış, tekrara düşmemek adına her bir örnek ayrı başlık halinde sunulmamıştır. Davalının itirazını ve mahkemenin talebini dikkate alarak her bir örnekle ilgili değerlendirmemizi ayrı ayrı tekraren sunuyoruz.</p>

Kanaat kısımlarında da gösterildiği üzere, belirtilen örneklere konu eser parçalarına yönelik iktibaslar FSEK'in aradığı koşullara göre yapılmamıştır. Yukarıda sayıları verilen ve tablolarda metinleri gösterilen örneklerin, -tablolarda ayrı ayrı gösterildiği üzere- bir kısmında kaynak gösterilmemiş, bir kısmında yetersiz veya yanıltıcı kaynak gösterilmiş, bir kısmında da iktibasın miktarı amacıyla mütenasip olmamış ve maksadın haklı göstereceği ölçü aşılmıştır.

İktibas hakkını kötüye kullanılarak, esasa ve şekle ilişkin şartlara uyulmadan iktibas yapılması yararlanan eserin sahibinin fikrî hakları ihlal eder ve FSEK'de manevî ve malî hakların ihlali halinde öngörülen müeyyidelerin uygulanması gerekir.

Çoğaltılarak yayımlanan eserdeki usulsüz iktibaslar, kullanılan eser parçaları da bu suretle usulsüz çoğaltılmış ve yayılmış olacağı için, asil eser sahibine ait çoğaltma ve yayma haklarını ihlal eder. Zira fikrî haklar eserin bütünü kadar parçalarını da kapsar ve iktibasta kullanılan eser parçaları eserin bütünü gibi koruma altındadır (FSEK md. 13/II). İktibaslarda yararlanılacak eserin özelliğini yanlış ve eksik aksettirecek yahut bozacak şekilde değişiklik, ekleme ve kısaltmalar yapılmışsa, o takdirde eser sahibinin eserde de değişiklik yapılmasını yasaklama ve eserin bütünlük ve özelliğini koruma hususundaki manevî hakları da tecavüze uğramış olur. İktibasın şekil şartlarına aykırılık, özellikle iktibasın belli edilmemesi ve iktibas edenin kullandığı eser parçalarını kendine mal etmesi, kaynak göstermemesi, yanlış veya kifayetsiz yahut aldatıcı kaynak göstermesi hallerinde ise, eser sahibinin eserde adını belirtme hususundaki manevî hakkı ihlal edilmiştir. Bütün bu hallerde ilgili malî ve manevî hakları korumak için öngörülmüş olan hukuk davaları açılarak oradaki müeyyidelerin uygulanması eser sahibi veya halefleri tarafından talep olunabilir.

Sonuç olarak davalının; davacıya ait eserin korunma parçalarını yukarıda belirtildiği şekilde çoğalttığı, yaydığı, bir kısmında eser sahibinin adına yer vermeksizin, bir kısmında eksik ve yanıltıcı kaynak göstermek ve bir kısmını da alınan parçanın mahiyet ve hususiyetini bozacak biçimde değiştirerek umuma arz ettiği saptanmıştır.

FSEK' nun 13. maddesi uyarınca fikir ve sanat eserleri üzerinde sahiplerinin malî ve manevî menfaatleri bu kanun dairesinde himaye görür. Bir eserden her ne şekil ve tarzda olursa olsun faydalanma hakkı münhasıran eser sahibine aittir. FSEK' nun 18. maddesi uyarınca "malî hakları kullanma yetkisi münhasıran eser sahibine aittir." ve "bir eserin ... yayımcısı, ancak eserin sahibi ile yapacağı sözleşmeye göre malî hakları kullanabilir."

Bu eserle ilgili olarak eser sahibi malî haklarını, hayatta vaki olan tasarrufları düzenleyen aynı Yasanın 48.maddesi uyarınca "...süre, yer ve muhteva itibariyle mahdut veya gayrimahdut, karşılıklı veya karşılıksız olarak başkalarına devredebileceği gibi, malî hakların sadece kullanma salâhiyetini de diğer bir kimseye bırakılabilir."

Vücuda getirilmiş eserler üzerindeki malî haklara dair sözleşme ve tasarrufların, anılan Yasa' nın 52. maddesi uyarınca "yazılı olması ve konuları olan hakların ayrı ayrı gösterilmesi şart" bulunmaktadır. İşlemlerde yazılı şekil gereklilik şartıdır. Devredilen malî hakların teker teker sayılması gerekmektedir. Oysa davacı ile davalılar arasında bu şartları taşıyan bir sözleşme bulunmamaktadır.

Sayfa 255

Dolayısıyla eser sahibinin, FSEK'in 21. maddesinde "bir eserin aslını veya kopyalarını, herhangi bir şekil veya yöntemle, tamamen veya kısmen, doğrudan veya dolaylı, geçici veya sürekli olarak çoğaltma hakkı münhasıran eser sahibine aittir" biçiminde tanımlanan çoğaltma hakkı ile 22. maddesinde "bir eserin aslını veya çoğaltılmış nüshalarını, kiralamak, ödünç vermek, satışa çıkarmak veya diğer yollarla dağıtmak hakkı münhasıran eser sahibine aittir" şeklinde tanımlanan yayma hakkının ihlâl edilmesi vakıası karşısında, davacının; mali hakların ihlâlinden doğan taleplerde ve bu arada maddi tazminat isteminde bulunabileceği sonucuna ulaşılmaktadır.

Somut olayın özelliğine göre varsayımsal sözleşme bedeli, eser sahibinin bilimsel/sanatsal yeteneği, üretim kapasitesi gibi subjektif nitelikleri, eserin beğeni ölçüsü, sayfa sayısı, estetik görünümü, nitelik ve niceliği, ihlâl edilen mali hakkın türü, coğrafi kapsamı, ihlâl süresi, ihlâl in yapıldığı vasıta, bunun geniş halk kitlelerine ulaşımı gibi kriterler dikkate alınarak belirlenmelidir.

Talebin davalıya ait eserin 2011 tarihli basısına hasredilmesi, bu basının 585 adet çoğaltılıp yayılması, davalıya ait bu eserin usulsüz iktibaslarla birlikte çoğaltılması ve dağıtılması karşısında, davacının eserden kaynaklanan çoğaltma ve yayma şeklindeki mali haklarının ihlâl edildiği, mali hakları ihlâl edilen davacının FSEK uyarınca telif tazminatı isteme hakkının bulunması, usulsüz iktibas oranı, eserin niteliği, iktibasların eserin tümüne oranı ve satışına katkısı, satış fiyatları, davalının kusurunun derecesi ve dosyadaki tüm kanıtlara göre davacının talep edebileceği tazminat miktarının 1.000,00.-TL olarak belirlenmesinin hakkaniyete uygun düşeceği sonucuna varılmıştır. Zaten davacı da bu miktarda istemde bulunmuş, sonraki tarihli dilekçelerinde anılan miktarın hüküm altına alınmasını istemiştir.

FSEK 14 ilâ 17. madde hükümlerinde, eser sahibine eseri dolayısıyla doğrudan kişiliğine bağlı haklar tanımlanmış, bunları "manevî haklar" diye adlandırmış ve manevî hakları aynı zamanda "salahiyet" ler olarak nitelendirmiştir. Bunun sebebi, manevî hakların, herkese karşı ileri sürülebilecek ve uygulanabilecek mutlak ve inhisari yetkiler olmasıdır. Manevî haklar eser sahibine, eser bağlamında kişiliğini koruması amacıyla tanımlanmıştır. Bu sebeple sadece kişiliği koruyan, kişilik haklarından ayrılırlar. Manevî hak ile korunan eser sahibinin o esere bağlı ve o esere özgülenmiş fikrî kişiliğidir.

"Bir eserin umuma arz edilip edilmemesini, yayımlanma zamanını ve tarzını münhasıran eser sahibi tayin eder." şeklinde 5846 sayılı FSEK' nun 14. maddesinde düzenlenen umuma arz yetkisi, "eseri, sahibinin adı veya müstear adı ile yahut adsız olarak, umuma arz etme veya yayımlama hususunda karar vermek salahiyeti münhasıran eser sahibine aittir" biçiminde tanımlanan aynı Yasanın 15. maddesinde düzenlenen adın belirtilmesi yetkisi ve eserde değişiklik yapılmasını önleme salahiyeti olarak "eser sahibinin izni olmadıkça eserde veyahut eser sahibinin adında kısaltmalar, ekleme ve başka değiştirmeler yapılamaz", "eser sahibi kayıtsız ve şartsız olarak izin vermiş olsa bile şeref veya itibarını zedeleyen veya eserin mahiyet ve hususiyetlerini bozan her türlü değiştirilmeleri men edebilir" biçiminde tanımlanan aynı Yasanın 16. maddesinde düzenlenen manevî hakların, anılan davacı eserinin korunan parçalarının, izinsiz ve iktibas kurallarına aykırı olarak, bir kısım değişiklikler yapılarak, sonraki tarihli eserde basılıp, çoğaltılarak, bir kısmında eser sahiplerinin adına yer vermeksizin, bir kısmında yeterli

kaynak göstermeksizin davalının adı ile umuma arz edilmesi suretiyle ihlâl e uğradığı kanaatine varılmıştır.

Eser sahibinin manevî haklarından birine tecavüz hâlinde, bir haksız fiil-borç ilişkisi doğar ve kural olarak haksız fiil sorumluluğuna ilişkin hükümler uygulanır. Manevî hakları tecavüze uğrayan eser sahibi manevî tazminat davası açabilir. Davanın ikame edilebilmesi için, eser sahibinin herhangi bir manevî hakkına tecavüz edilmesi yeterlidir. Eser sahibinin herhangi bir manevî zarara uğramasına gerek bulunmadığı gibi mütecevizin kusuru da aranmaz. Çünkü FSEK, manevî bir hakkın haleldar olmasıyla manevî bir zararın da oluştuğunu, tecavüz ile zarar arasında ayrıca ispatı gerektirmeyen kanunî bir sebep-sonuç bağının bulunduğunu varsaymıştır.

Kaldı ki davalının sayılan yukarıdaki kusurlu eylemleri sebebiyle davacı eser sahiplerinin ruh dünyasında bir sarsıntı, yaşama zevk ve sevincinde bir azalma olmadığını söylemekte mümkün değildir.

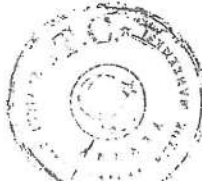
Manevî tazminatın miktarı ise; tarafların ekonomik ve sosyal durumları, tecavüz olunan manevî haklar, ihlâlın nitelik ve niceliği nazara alınarak, zenginleşme vasıtası olmamasına da dikkat edilerek belirlenecektir. Sonuç olarak, tarafların şahsî, sosyal ve ekonomik durumları, ihlâl olunan manevî hakların mahiyeti, tecavüzün etkileri, tecavüzün ulaştığı kitle, ibraz olunan belgeler karşısında davacının bilimsel yeteneği de göz önüne alınarak; manevî tazminat miktarının 5.000,00.-TL olarak saptanmasının hakkaniyete uygun olacağı düşünülmüştür.

Her iki tazminata talep doğrultusunda ilk baskının gerçekleştiği Eylül 2011 tarihinden itibaren yasal faiz işletilmesi gerekmiştir.

Davacının maddi ve manevî tazminat isteminin sadece davalı yazara, diğer tüm istemlerinin ise her iki davalıya karşı yöneltilmesi karşısında hüküm fıkrası talebe göre düzenlenmiştir.

Hükmün özetinin yayımında davacının menfaati bulunduğundan, bu istem de hüküm fıkrasındaki gibi kabul edilmiştir. Fazla istemlerin reddine karar verilmesi icap etmiştir.

Sayfa 257

HÜKÜM :

Davanın kısmen kabulüne,

Davalı Ramazan Çağlayan'ın eser sahibi, davalı şirketin yayımcısı olduğu "Eylül 2011 bası tarihli İDARİ YARGILAMA HUKUKU" isimli eserin 1.basısında yer alan asağıdaki kısımlarının, davacıya ait "Bursa 2003 bası tarihli, İDARE HUKUKU, Cilt-1, Cilt-2" isimli eserden 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'na göre usulsüz iktibas edilmiş olduğunun; eylemin bu nedenle davacının eserden kaynaklanan mali ve manevi haklarına tecavüz ve haksız fiil oluşturduğunun tespiti,

Ankara 2. FSSHM, K.2017/292 Sayılı Gerekeçeli Karar, Sayfa 258

Gerekeçeli kararın bundan sonraki kısmında, 258-291'inci sayfalar arasında Ramazan Çağlayan'ın kitabında bulunan ve usûlsüz alıntı olduğuna hükmedilen 104 adet örneğe ilişkin toplam 33 sayfa uzunluğunda metinler çerçeve içinde listelenmiştir. Söz konusu metinlerden sonra gerekeçeli karar şu şekilde devam etmektedir:

Yukarıdaki usulsüz iktibasları içeren davalıya ait kitabın aslı ve tedavüldeki çoğaltılmış nüshalarının toplanmasına, bunlardan usulsüz iktibasları içeren kısımların anılan eserden çıkarılmak suretiyle tecavüzün ref'ine,

1.000,00.-TL maddi ve 5.000,00.-TL manevi tazminatın 30.11.2011 tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte davalı Ramazan Çağlayan'dan alınarak davacıya verilmesine,

Kararın kesinleşmesini müteakip özetinin, masrafı davalılara ait olmak üzere, tüm Türkiye'de yayımlanan gazetelerden birinde, bir defa ilânına,

Fazla istemin reddine,

Peşin alınan 148,50.-TL'nin mahsubuyla kalan (409,86-148,50=) **261,36.-TL** nispi harâm davalılardan alınarak hazineye irat kaydına,

Ankara 2. FSSHM, K.2017/292 Sayılı Gerekeçeli Karar, Sayfa 291

Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 09.11.2016 gün ve E.2014/11-130, K.2016/1045 sayılı kararı uyarınca; davacı kendisini vekil ile temsil ettirdiğinden Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca kabul edilen maddi tazminat için hesap edilen takdiren 1.000,00.-TL maktu, kabul edilen manevi tazminat için hesap edilen takdiren 2.860,00.-TL maktu ve kabul olunan diğer maddi istemleri için hesap edilen takdiren 2.860,00.-TL maktu ücreti vekaletin, ilk ikisinin davalı Ramazan Çağlayan'dan, sonuncusunun ise her iki davalıdan müştereken ve müteselsilen alınarak davacıya verilmesine,

Davanın manevi tazminat yönünden kısmen reddedilmesi ve davalı Ramazan Çağlayan'ın bu yönden kendisini vekille temsil ettirmesi sebebiyle reddedilen manevi tazminat için hesap edilen takdiren 2.860,00.-TL maktu ücreti vekaletin davacıdan alınarak davalı Ramazan Çağlayan'a verilmesine,

Davanın kabul ret oranının takdiren 3/4 olarak belirlenmesine,

Harcın yalnızca davanın kabul edilen kesimi üzerinden alınması sebebiyle davacının peşin yatırdığı 148,50.-TL'nin tamamının davalılardan müştereken ve müteselsilen alınarak davacıya verilmesine,

Davacının bunun dışında yapmış olduğu aşağıda dökümü yazılı 2.629,40.-TL yargılama giderinin 3/4'ünün müştereken ve müteselsilen davalılardan alınarak davacıya verilmesine,

Yasal ödenekten yapılan 1.800,00.-TL yargılama giderinin davalılardan müştereken ve müteselsilen alınarak **hazineye irat kaydına,**

Davalı Ramazan Çağlayan'ın yapmış olduğu bir gider olmadığından bu konuda bir karar verilmesine yer olmadığına,

Davalı şirketin yapmış olduğu bir gider olmadığından bu konuda bir karar verilmesine yer olmadığına,

Yatırılan ve kullanılmayan gider avansının hükmün kesinleşmesini müteakip resen davacıya iadesine, (HMK m.33)

Dair, davalılar vekilinin yüzüne karşı, davacı vekilinin yokluğunda, tebliğ tarihinden itibaren iki hafta içinde Ankara Bölge Adliye Mahkemesi'nde İstinaf yolu açık olmak üzere verilen karar, açıkça okunup usulen anlatıldı.12.07.2017

Kâtip
e-imzalıdır

Hâkim 32863
e-imzalıdır

masraf dökümü sayfanın arkasındadır. 292